

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Bakalářská práce

2023

Martin Bartošek

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut politologických studií

Katedra politologie

**Nesportovní témata ve studiích ČT sport a TV Nova
během mistrovství světa ve fotbale 2022**

Bakalářská práce

Autor práce: Martin Bartošek

Studijní program: Komunikační studia

Vedoucí práce: doc. PhDr. Alice Němcová Tejkalová, Ph.D.

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracoval samostatně a použil jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 24. 6. 2023

Martin Bartošek

Bibliografický záznam

BARTOŠEK, Martin. *Nesportovní témata ve studiích ČT sport a TV Nova během mistrovství světa ve fotbale 2022*. Praha, 2023. 65 s. Bakalářská práce (Bc). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce doc. PhDr. Alice Němcová Tejkalová, PhD.

Rozsah práce: 80 643 znaků včetně mezer

Abstrakt

Bakalářská práce *Nesportovní témata ve studiích ČT sport a TV Nova během mistrovství světa ve fotbale 2022* se zabývá nesportovními či mimosportovními tématy v předzápasových studiích ČT sport a TV Nova během mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022. Zvolená dvojice médií představuje jediné vlastníky vysílacích práv pro mistrovství světa ve fotbale 2022 v České republice. Zároveň jde o srovnání sportovního vysílání veřejnoprávní a komerční televize.

Sledovaným obdobím je celý průběh šampionátu, tedy všechna předzápasová studia obou stanic od 20. listopadu 2022 do 18. prosince 2022. Teoretická část zkoumá postavení sportu a zejména fotbalu v médiích. Věnuje se vybraným mimosportovním tématům v historii sportovní žurnalistiky a fotbalovému mistrovství světa v Kataru.

Kvantitativní obsahová analýza identifikuje a porovnává celkový časový poměr debaty nesportovní tématech se zbytkem sportovní diskuze. Dále sleduje výskyt a četnost těchto témat na obou stanicích. Kvalitativní obsahová analýza se pokouší o popis průběhu nesportovních debat a pokouší se hledat rozdílné či shodné přístupy v jejich vedení.

Abstract

Bachelor thesis *Non-sporting Topics on TV Studios of ČT sport and TV Nova during the FIFA World Cup Qatar 2022* deals with non-sporting topics in the pre-match studios of ČT sport and TV Nova during the FIFA World Cup Qatar 2022. The selected pair of media outlets represent the only owners of the broadcasting rights for the the FIFA World Cup Qatar 2022 in the Czech Republic. It is also a comparison of sport's broadcasting on public and commercial TV.

The research is conducted during the entire course of the football championship, that is all pre-match studios of both TV stations from 20th November to 18th December 2022. The theoretical part focuses on the position of sport and football in media. It also describes selected non-sporting topics from the history of sports journalism as well as the FIFA World Cup Qatar 2022.

The quantitative content analysis identifies and compares the total time spent debating non-sporting topics with the rest of the sports discussion. It also follows the

incidence and frequency of non-sporting topics on ČT sport and TV Nova. The qualitative content analysis attempts to describe the process of these non-sporting discussions and tries to find similarities or differences in the way they are conducted.

Klíčová slova

Nesportovní, mimosportovní, témata, fotbal, World Cup, Katar, televize, moderátor, host, diskuze.

Keywords

Non-sporting, unsportsmanlike, topics, football, World Cup, Qatar, television, host, guest, discussion.

Title/název práce

Non-sporting Topics on TV Studios of ČT sport and TV Nova during the FIFA World Cup Qatar 2022

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval vedoucí mé práce doc. PhDr. Alici Němcové Tejkalové, PhD., za pomoc při nasměrování, jak vést bakalářskou práci, za její ochotu, trpělivost a cenné rady. Děkuji mé rodině a nejbližším přátelům za velkou podporu po celou dobu mého studia.

Obsah

ÚVOD	2
1 TEORETICKÁ ČÁST	5
1.1 SPORT JAKO MEDIÁLNÍ FENOMÉN	5
1.1.1 <i>Vybrané aspekty živých sportovních přenosů</i>	6
1.2 FOTBAL JAKO MEDIÁLNÍ FENOMÉN.....	8
1.3 PRÁCE SPORTOVNÍHO NOVINÁŘE A GATEKEEPING	10
1.4 ZPRACOVÁVÁNÍ VYBRANÝCH MIMOSPORTOVNÍCH TÉMAT V HISTORII SPORTOVNÍ ŽURNALISTIKY	11
1.5 MISTROVSTVÍ SVĚTA VE FOTBALE 2022 V KATARU	14
2 METODOLOGIE	18
2.1 METODY VÝZKUMU MÉDIÍ.....	18
2.2 POPIS SLEDOVANÉHO VZORKU	21
3 ANALYTICKÁ ČÁST	22
3.1 ZASTOUPENÍ	22
3.2 VÝSKYT	23
3.3 ČASOVÝ POMĚR	26
3.4 MIMOSPORTOVNÍ TÉMATA NA ČT SPORT	27
3.5 MIMOSPORTOVNÍ TÉMATA NA TV NOVA.....	33
3.6 KOMPARACE	36
ZÁVĚR	39
SUMMARY	41
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	44
ODBORNÁ LITERATURA	44
ODBORNÉ ELEKTRONICKÉ PUBLIKACE	45
OSTATNÍ ELEKTRONICKÉ ZDROJE.....	47
ABSOLVENTSKÉ PRÁCE	50
TEZE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE	51
SEZNAM PŘÍLOH	54
PŘÍLOHY	55

Úvod

V roce 2010 organizace FIFA poprvé v historii udělila pořadatelství fotbalového mistrovství arabské zemi. Katar i místní organizátory okamžitě zaplavily dotazy novinářů z celého světa, kteří se snažili získat informace o místním horkém podnebí, nezvyklém termínu konání šampionátu v zimě, výstavbě stadionů, ale i okolnostech získání pořadatelství. S blížícím se startem šampionátu v listopadu 2022 se nejen s ohledem na lidskoprávní situaci v zemi stupňovala mediální kritika konání celosvětově sledované akce právě v Kataru. Tamní vláda i organizátoři byli mnohými označováni za jeden z dalších případů *sportswashingu*, tedy využívání sportu ke zlepšení vlastního obrazu.¹ Předmětem zájmu i výlučně sportovních médií a novinářů se tak stala kromě fotbalu i nespportovní témata. Nebylo to zdaleka poprvé, kdy došlo k podobnému propojení sportu, médií a politiky. V minulosti jsme mohli přihlížet celé řadě podobných případů. V první části této práce se v podkapitole 1.4 věnuji vybraným mimosportovním tématům v historii sportovní žurnalistiky. Na konkrétních případech z minulosti popisuji propojení sportu a politiky.

V případech, kdy je pořadatelská země terčem společenské kritiky, sportovní novináři před sebou nemají lehký úkol. Svou účast na akci zpravidla nezruší. Sportovní události jsou v zájmu veřejnosti, a proto o nich chtějí přinést informace. Je poté na novinářích a jejich mediálních organizacích do jaké míry v reportážích zahrnou i témata mimosportovní, přestože mohou vzbuzovat kontroverzi. Složitá rozhodování, která tuto profesi často provází, se snažím popsat v podkapitole 1.1 *Práce sportovního novináře a gatekeeping*.

Nejprve se ale v úvodní části snažím o ukotvení sportu a konkrétně fotbalu jako mediálního fenoménu za pomoci odborné literatury. Pokračuji pohledem do minulosti a věnuji se vybraným aspektům živých přenosů. Mimo jiné připomínám první úspěšné pokusy o přímý přenos na našem území. Závěr první kapitoly věnuji mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022, kdy tuto událost vymezuji na základě odborných publikací a blíže přibližuji okolnosti, které fotbalový turnaj obklopovaly.

Cílem této bakalářské práce je zjistit, jaká nespportovní či mimosportovní témata se objevovala v předzápasových studiích ČT sport a TV Nova v průběhu fotbalového

¹ JONES, Marc Owen. *Digital Authoritarianism in the Middle East: Deception, Disinformation and Social Media* [online]. Hurst Publishers, 2022, s. 158 [cit. 21. 4. 2023] ISBN 9781787388826. Dostupné z: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/cuni/detail.action?docID=7030358>

mistrovství světa v Kataru. Zmíněné televize jsem pro výzkum zvolil kvůli tomu, že byli jedinými médii na území České republiky s vysílacími právy pro fotbalový šampionát. Zároveň jde o srovnání vysílání veřejnoprávního a komerčního média. Snažím se o popis jednotlivých debat, grafické znázornění konkrétního výskytu mimosportovních témat, jejich četnosti a časového poměru ke zbytku sportovní diskuze. K tomu všemu potřebuji druhou kapitolu, ve které se věnuji samotné metodě výzkumu. V práci využívám kombinaci kvantitativní a kvalitativní obsahové analýzy. Zásadní pro mě byl i způsob kódování, tedy tzv. *emergent kódování*.² V této části i konkretizuji sledovaný vzorek, tedy všechna předzápasová studia ČT sport a TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v období od 20. listopadu do 18. prosince 2020. Zásadní pro navigaci mého výzkumu jsou i zde definované čtyři výzkumné otázky, které zodpovídám v závěru.

Analytická část, tedy třetí a poslední z hlavních kapitol této práce obsahuje grafické znázornění výskytu, četnosti i časového poměru nespportovních témat ve sledovaných studiích. Popisuji i průběh jednotlivých debat o záležitostech přímo nesouvisejících se sportovním výkonem. V závěrečné podkapitole 3.6 *Komparace* srovnávám zjištění z kvantitativní obsahové analýzy a kvalitativní obsahové analýzy. V této části se zabývám tím, v čem se pokrývání nespportovních témat na obou stanicích shodovalo a v čem se naopak lišilo.

Práce je omezená na předzápasová studia a nespportovní témata. Důvodem je jednak velké množství materiálu, které má sice potenciál pro širší výzkum, ale pro potřeby bakalářské práce se nehodí. Zároveň jde o výzkum, který se zabývá zastoupením témat ve sportovním vysílání ČT sport a TV Nova, tedy veřejnoprávní a komerční stanic, u nichž existuje předpoklad, že oslovují jiné publikum. Nad rámec původního záměru jsem do práce zařadil i reportáže či příspěvky (jak je nazývali samotní aktéři ve studiích), které byly součástí předzápasových studií a jejich autor se věnoval mimosportovnímu tématu. Rozhodnutí jsem učinil kvůli četnosti, zejména v případě ČT sport, a jejich důležitosti při vnášení nových témat do vysílání.

Téma výzkumu fotbalových přenosů jsem si zvolil nejen kvůli profesnímu zájmu, ale i kvůli tomu, že se fotbalu na amatérské úrovni věnuji od svého dětství. Mistrovství světa v Kataru 2022 jsem navíc sledoval nejen v rámci tohoto výzkumu, ale i v jeho průběhu jako

² TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Vydání první. Praha: Portál, s.r.o., 2010, s. 20. ISBN 978-80-7367-683-4.

fotbalový fanoušek. Pokryvání nespportovních témat ve sportovní žurnalistice navíc aktuálně považují za velmi relevantní.

1 Teoretická část

V bakalářské práci se budu věnovat analýze živě vysílaných sportovních přenosů. Teoretická část ve svém úvodu nabízí představení sportu jako mediálního fenoménu. Rozebírá vybrané aspekty živých přenosů a snaží se o pochopení jejich divácké přitažlivosti a popularity. Předmětem analýzy budou předzápasová studia k fotbalovému mistrovství, a pak teoretická část pokračuje přiblížením fotbalu jako mediálního fenoménu. Nedílnou součástí tvorby sportovních přenosů jsou novináři, proto se ve druhé podkapitole teoretické části zamýšlím nad jejich rolí a definuji pojem *gatekeeping*. Ve třetí podkapitole se věnuji mimosportovním tématům, která prostoupila z běžného života do sportovní žurnalistiky. K pochopení tohoto procesu vybírám několik případů propojování sportu a politiky z minulosti. Závěrečná část se věnuje mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022 a souboru vybraných mimosportovních témat, se kterými šampionát do svého úvodu vstupoval.

1.1 Sport jako mediální fenomén

Sport plní pro mnoho lidí roli volnočasové aktivity a v médiích jej vyhledávají pro jeho zábavní vlastnosti. Pravidelný přehled sportovních výsledků a událostí neodmyslitelně patří k vysílání hlavních zpravodajských relací, ať už jde o ty televizní nebo rozhlasové.

Stejně je tomu i v případě tištěných médií. Jan Děkanovský v knize *Sport, média a mýty* popisuje případ polistopadových Lidových novin, které z počátku sportovnímu zpravodajství věnovaly jen omezenou pozornost v podobě výsledkového zpravodajství. Postupem času se snahou zvýšit čtenost média ale došlo ke změně jejich přístupu a rozšíření sportovní rubriky o další novinářské žánry.³ Tento postup dokládá důležitost sportovního zpravodajství jako sekce, která přitahuje čtenářovu pozornost a médiu pomáhá zvyšovat čtenost.⁴

Podle Děkanovského je televizní přímý přenos nejdůležitějším a nejrozšířenějším způsobem prezentace sportu. Právě tímto způsobem jej konzumuje největší množství diváků. Jeho sledovanost je hlavním měřítkem úspěchu televizní žurnalistiky. Není proto

³ DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. První vydání. Praha: Dokořán, 2008, s. 42. ISBN 978-80-7363-131-4.

⁴ Tamtéž.

překvapením, že vysílatelé vynakládají velké množství zdrojů na zajištění vysoké kvality přenosů.⁵

Děkanovský upozorňuje na možnosti, které nabízejí nové technologie, jako například naslouchání rozhodčím pomocí mikrofonů, rozmístění kamer pod vodou nebo na dresu závodníka. Režie je schopna s využitím těchto technologií a za pomoci střihů vytvořit až jakýsi hraný film. Tedy scénu, která se nedá příliš srovnávat se sledováním sportovního klání z ochozů stadionu. Divácký zážitek u přímého televizního přenosu může být pro mnohé preferovanou volbou při rozhodování o nákupu vstupenky. Přitom právě televizní přenos původně vznikl jako pouhá náhražka pro ty, kteří nemohli „být u toho“.

Jak ve své knize *Sports Media* popisuje akademik Andrew C. Billings, hlavním důvodem, proč lidé sledují sport je požitek. Vysvětluje, že požitek je většinou prožíván jako emocionální reakce úzce spojená s potěšením, štěstím, zálibou a nadšením. Podle něj fungují emoce společně se sportem jako spojené nádoby.⁶

Divácký hon za požitekem a emocemi představuje pro majitele vysílacích práv příležitost pro zisk. O důležitosti sportu pro mediální organizace píše například Phil Andrews. V knize *Sport Journalism* uvádí, že sportovní obsah je jedním z hlavních marketingových taháků pro satelitní televize či internetové stránky. Upozorňuje na růst příjmů sportovních organizací skrze prodej mediálních práv.⁷ Velký díl na tom sehrává stále rostoucí zájem veřejnosti o sportovní přenosy.

1.1.1 Vybrané aspekty živých sportovních přenosů

K pochopení současné popularity sportovního vysílání je nutný pohled do minulosti. S mediálním pokrýváním sportu přímo z místa dějiště začala na našem území v tehdejších Československu rozhlasová stanice Radiojournal. Pro své posluchače připravila první zprostředkovanou sportovní reportáž v srpnu 1924 z boxerského zápasu na pražské Letné. První živý rozhlasový přenos z fotbalového utkání mezi Slávií Praha a Hungárií Budapešť

⁵ DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. První vydání. Praha: Dokořán, 2008, s. 62. ISBN 978-80-7363-131-4

⁶ BILLINGS, Andrew C. *Sports media: transformation, integration, consumption*. První vydání. New York: Routledge, 2014, s. 86. ISBN 978-0-415-70332-1.

⁷ ANDREWS, Phil. *Sports Journalism: A Practical Introduction* [online]. Druhé vydání. 55 City Road: SAGE Publications, Ltd, 2014, s. 4–21 [cit. 19. 5. 2023]. ISBN 9781526401939. Dostupné z: <https://doi.org/10.4135/9781526401939>

komentoval Jiří Laufer 3. října 1926.⁸ Československá televize poprvé živě odvysílala sportovní utkání dne 11. února 1955, konkrétně hokejový zápas mezi výběrem Prahy a švédským IF Leksandem ze Štvanického stadionu v Praze.⁹

V průběhu let a s nástupem elektronických médií se zásadně proměnil význam slova „živý“. Tomáš Trampota o tom píše v kapitole *Proměna situací: od tištěných médií k elektronickým* v knize *Všude a nikde: vliv elektronických médií na sociální chování*. Podle Trampoty dříve existovala podmínka fyzické přítomnosti v místě akce pro prožití „živé“ události. V éře elektronických médií ale dochází ke změně významu živých setkání v mediálním kontextu. Uvádí i typické televizní klišé: „Tento pořad vám přinášíme živě z...“. Diváci jsou „přítomni“ vzdáleným událostem, ale pouze zprostředkovaně. Významově se termín „živý“ posunul do nové roviny.¹⁰

V současnosti sportovní stanice svým divákům nabízejí nepřeborné množství obsahu v reálném čase na celé řadě platform. Diváci si mohou vybírat, zda si tradiční televizní přenos pustí na počítači, telefonu či tabletu. Vysílatelé se snaží držet krok s rychlým rozvojem sociálních médií. Své diváky zapojují do debat, diskuzí nebo je motivují ke komentování událostí, které médium přenáší. Snaží se o jejich aktivní zapojení. Fanouškovská diskuze, která se v reálném světě vede dlouho před i po skončení akce, se přesouvá do světa virtuálního.

Přímé zapojení diváků do živého vysílání již dlouhé roky využívá rozhlas ve formě posluchačských telefonátů. Své diváky či posluchače tak motivuje k formě participativní žurnalistiky. Tu definují Jan Halada s Barborou Osvaldovou jako „*součást žurnalistiky, v níž tradiční novináři, resp. mediální organizace dávají svým divákům možnost zasílat vlastní materiály, jež jsou následně publikovány.*“¹¹ Jako příklad může posloužit pořad dopravního zpravodajství Zelená vlna, kdy řidiči telefonicky reportují situaci na silnicích do vysílání Radiožurnálu. Britské komerční rozhlasové stanice TalkSport do éteru promlouvají s pozápasovými dojmy fanoušci, kteří utkání sledovali přímo na stadionu. Televizní kanál

⁸ KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010, s. 61. ISBN 978-80-7367-698-8.

⁹ Tamtéž.

¹⁰ MEYROWITZ, Joshua, Jan JIRÁK, Kateřina JONÁŠOVÁ, Irena REIFOVÁ, Tomáš TRAMPOTA, Zuzana ZEJDOVÁ a Štefan ŠVEC. *Všude a nikde: vliv elektronických médií na sociální chování*. Praha: Karolinum, 2006, s. 104. ISBN 80-246-0905-3.

¹¹ HALADA, Jan a Barbora OSVALDOVÁ. *Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru*. Praha: Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum, 2017, s. 283. ISBN 978-80-246-3752-5.

ČT sport představil podobnou rubriku v rámci studií k mistrovství světa ve fotbale 2022. Televizní studia definují Halada s Osvaldovou jako „*místnost nebo uzavřený prostor ke snímání, k záznamu nebo vysílání audiovizuálního díla*.“¹² Diváci do nich po zápasech přispívali prostřednictvím telefonátu, během kterého odpověděli na moderátorem předem položené otázky a krátce zhodnotili uplynulé utkání. Zpravidla byli motivováni dárkem v podobě zmenšeniny fotbalového míče či vstupenek na nadcházející utkání fotbalové reprezentace.

1.2 Fotbal jako mediální fenomén

Souboj o „sport číslo jedna“, tedy nejsledovanější a nejoblíbenější sport, na českém mediálním trhu dlouho svádí fotbal a lední hokej. Matěj Nejedlý, absolvent Univerzity Karlovy, ve své diplomové práci cituje data ČT, podle kterých měl fotbal v roce 2020 s 20 % největší podíl ze všech sportů vysílaných na ČT sport. Druhý byl právě hokej s 12 %.¹³

Dokladem toho, že fotbal je mediálním fenoménem, je vysoký zájem o jeho televizní práva. Dosavadní rekord za prodej audiovizuálních práv na fotbalovou soutěž ohlásila v květnu 2021 anglická Premier League. Se stávajícími majiteli SkySports, BT a Amazon tehdy prodloužila smlouvu do konce sezóny 2024-2025 v hodnotě 5,1 miliardy liber.¹⁴

Vysoký zájem mezi vysílateli je i o televizní práva první české fotbalové ligy. Veřejnoprávní Česká televize si kvůli stagnující výši koncesionářských poplatků nemůže dovolit soupeření se soukromými subjekty jako O2 TV nebo Canal+ Sport. V průběhu roku 2023 proběhne další tendr Ligové fotbalové asociace, který rozhodne o novém majiteli vysílacích práv. Jejich dosavadním majitelem je od roku 2014 společnost Pragosport, která přeprodává práva O2 TV a smlouva jí skončí na konci příští sezóny, tedy 30. června 2024. Ročně má za práva platit asi 150 milionů korun.¹⁵

¹² HALADA, Jan a Barbora OSVALDOVÁ. *Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru*. Praha: Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum, 2017, s. 234. ISBN 978-80-246-3752-5.

¹³ NEJEDLÝ, Matěj. *České sportovní televizní stanice na sociálních sítích: komparace soukromého a veřejnoprávního kanálu* [online]. Praha, 2023 [cit. 25. 4. 2023]. Diplomová práce. Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce Mgr. Ing. Kateřina Turková, Ph.D. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/179373/120437540.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

¹⁴ MACKAY, Ed. How Premier League TV rights work and how they impact your costs and subscriptions. In: *The Athletic* [online]. © 2023 The Athletic Media Company, 8. 3. 2023 [cit. 25. 4. 2023]. Dostupné z: <https://theathletic.com/4240951/2023/03/08/premier-league-tv-rights-how-work-cost/>

¹⁵ *Canal+ má zájem o tendr na vysílání fotbalové ligy, záleží na podmínkách*. In: *České noviny* [online]. © Copyright 2023 ČTK, 28. 4. 2023 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/canal-ma-zajem-o-tendr-na-vysilani-fotbalove-ligy-zalezi-na-podminkach/2358331>

V prosinci 2020 uspořádala Národní sportovní agentura (NSA) výzkum s názvem *Míra popularity sportů v České republice*. Jak na svých stránkách NSA uvádí, sběr dat probíhal formou on-line dotazníku a zúčastnilo se ho 5 tisíc respondentů starších 15 let. Na škále od nuly do deseti lidé posuzovali atraktivitu všech 105 sportů reprezentovaných národními svazy.¹⁶

„Cílem výzkumu bylo zjistit, jaký je vztah Čechů ke sportu, a jak jsou podle nich jednotlivé sporty atraktivní z diváckého pohledu a z pohledu jejich aktivního provozování,“ uvedla NSA.¹⁷

Fotbal se umístil celkově až na osmém místě popularity sledovanosti. U mužů v této kategorii skončil třetí, u žen se nedostal ani do první patnáctky. Na prvním místě se umístil lední hokej.¹⁸ Výsledek tohoto výzkumu, a zejména celkové umístění fotbalu, vzbudil ve společnosti překvapené reakce. Není divu, Fotbalová asociace České republiky pravidelně zaznamenává vysoký počet registrovaných hráčů. K březnu 2020 to bylo 271 418.¹⁹ Je tedy zřejmé, že členská základna, která sport provozuje aktivně, je široká. I televizní přenosy pravidelně patří k těm nejsledovanějším. To dokládá číslo 4,3 milionu.²⁰ Tedy celkový počet lidí, kteří viděli přenosy z mistrovství světa ve fotbale 2022 na ČT sport. Průměrná sledovat čínila 476 tisíc diváků.²¹ Na TV Nova stejné mistrovství světa kontinuálně sledovalo celkem 3,652 milionu diváků.²² Vůbec nejsledovanější bylo finálové utkání, které na ČT sport a TV Nova v součtu vidělo 1,791 milionu diváků.²³

¹⁶ NÁRODNÍ SPORTOVNÍ AGENTURA. *Výsledky výzkumů: Míry popularity sportu v České republice 2020, Finanční náročnosti provozování sportů z hlediska pořizování potřebné výstroje a výzbroje* [online]. Národní sportovní agentura, 12. 1. 2021 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: https://agenturasport.cz/wp-content/uploads/2021/01/Vyzkumy_popularita_a_fin_narocnost_sportu_2020-2.pdf

¹⁷ Tamtéž.

¹⁸ Tamtéž.

¹⁹ ŠAFRÁNEK, Jakub. Zapalovači rozněčují fotbalovou republiku. Ale základ je gymnastika, zní ze Strahova. In: *Aktuálně.cz* [online]. Atlas.cz 1999-2023 © Economia, a.s., 18. 3. 2020 [cit. 12. 5. 2023]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/fotbal/otakar-mestek-facr/r~ccf74fca5e3b11eab408ac1f6b220ee8/>

²⁰ FILÍPEK, Štěpán. Mámo, koukej, hraje Messi! MS podle sledovanosti. Jaký podíl měla Nova? In: *iSport.cz* [online]. © 2001-2023 Copyright CZECH NEWS CENTER a.s. a dodavatelé obsahu, 22. 12. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/fotbal-reprezentace-ms-fotbal-2022/424716/mamo-koukej-hraje-messi-ms-podle-sledovanosti-jaky-podil-mela-nova.html>

²¹ Tamtéž.

²² Tamtéž.

²³ Tamtéž.

1.3 Práce sportovního novináře a gatekeeping

Prostředníkem mezi děním na hřišti a diváky u televizních obrazovek jsou sportovní novináři. Ti mají přístup ke sportovcům, trenérům a na vrcholné akce se často dostanou zdarma. Všechny tyto výhody jsou ale vykoupeny prací pod tlakem času i okolí, o víkendech nebo v pozdních nočních hodinách. McEnnis navíc tvrdí, že sportovní žurnalistika je podkopávána špatnou profesní reputací, některými označována za „hračkářství“.²⁴ Tento pojem je v odborné literatuře pojednávající o sportovní žurnalistice poměrně rozšířený. Má se jednat o posměšné označení sportovní redakce.²⁵

Raymond Boyle v knize *Sports Journalism: Context and Issues* cituje Andrewa Bakera, který se svěřil s tím, že mu lidé závidí práci sportovního novináře a nazývají ji spíše koníčkem než běžnou profesí. Jak sám Boyle upozorňuje, s narůstající komercializací a digitalizací sportu přibývá výzev, kterým novináři musí čelit. Komplikací může být například stále běžnější využívání služeb *public relations* sportovními organizacemi. Profesionálové v oboru PR mohou při snaze hájit zájmy sportovního průmyslu obcházet tradiční žurnalistiku, například zveřejňováním informací skrz vlastní informační kanály.²⁶

Novinář navíc každý den stojí před rozhodnutím, jaká informace se zveřejní či jaký host dostane prostor ve vysílání. Tento proces byl definován jako tzv. *gatekeeping*. Termín pochází z anglického slova *gatekeeper* (vrátný či dveřník). Vůbec poprvé ho v době druhé světové války použil sociolog Kurt Levin ve svém výzkumu věnovanému rozhodovacím procesům rodin při nákupu potravin.²⁷

Hlavním popularizátorem termínu *gatekeeping* v oblasti médií byl David M. White. Tento americký sociolog se počátkem padesátých let ve své studii zabýval procesem redakčního výběru událostí:²⁸ Tomáš Trampota v knize *Zpravodajství* píše: „*Ukázalo se, že ne všechny tematické kategorie zpráv měly stejnou šanci dostat se do obsahu novin. Zcela nejsnadnější průchod informační branou měly takzvané lidsky jímavé příběhy (human*

²⁴ McEnnis, Simon. *Disrupting Sports Journalism* [online]. První vydání. Milton, United Kingdom: Taylor & Francis Group, 2021, s. 1. [cit. 1. 6. 2023]. ISBN 9781000504446. Dostupné z: <http://ebookcentral.proquest.com/lib/cuni/detail.action?docID=6802643>

²⁵ Tamtéž.

²⁶ BOYLE, Raymond. *Sports journalism: context and issues*. London: SAGE, 2006, s. 4. ISBN 1-4129-0798-5.

²⁷ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006, s. 40. ISBN 80-7367-096-8.

²⁸ Tamtéž, s. 38.

interest stories) a politické zprávy. Celkově editor využil přibližně jednu desetinu příchozích agenturních zpráv.²⁹

Václav Moravec v knize *Proměny novinářské etiky* parafrázuje mediálního vědce Axela Brunse, podle něhož editoři dnes již plně nerozhodují o tom, kterou zprávu se veřejnost dozví. Bruns zdůrazňuje roli sociálních sítí, kdy jejich uživatelé mají přístup k informacím často dříve než samotné redakce.³⁰ Pyramida toku informací se tak obrátí od recipientů k novinářům³¹ a redakce pak plní reakční a kontext doplňující roli.

Příkladem může být nedávné zveřejnění videa na sociální síti Twitter, na kterém pořadatelská služba násilně zasahuje proti fanouškovi u fotbalového stadionu Českých Budějovic. O skutečnosti se veřejnost dozvěděla z videa na sítích ještě před zpracováním informace mediálními domy. Například redakce ČT sport pak ve svém článku doplnila amatérské video o vyjádření policejního mluvčí, zástupce bezpečnostní firmy a další informace.³²

1.4 Zpracovávání vybraných mimosportovních témat v historii sportovní žurnalistiky

Mimosportovních témat, podobných jako je předchozí příklad, která si nacházejí cestu do sportovní žurnalistiky, je celá řada. Dávno neplatí, že by se sportovní novináři vyjadřovali jen k věcem čistě souvisejícím se sportem.

Celospolečenský přesah sportu reprezentuje i jeho úzké spojení s politikou, jak upozorňuje akademik Roger I. Abrams v knize *Playing Tough The World of Sports and Politics*. Autor přirovnává sport ke kladivu, tedy nástroji, který v rukou lidí může být použit k budování dobra, ale i rozpoutání zla. Demonstruje to na případu olympijských her v Berlíně 1936, které byly zneužity k politickým a propagandistickým účelům.³³

²⁹ TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006, s. 39. ISBN 80-7367-096-8.

³⁰ BRUNS, Axel. Gatewatching: Collaborative Online News Production. In: MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020, s. 221-222. ISBN 978-80-200-3111-2.

³¹ Tamtéž, s. 221.

³² ČT SPORT. Vedení Budějovic otočilo a distancuje se od pořadatelské služby, která zbilá fanouška Jablonce. In: *sport.ceskatelevize.cz* [online]. © Česká televize 1996-2021, 25. 04. 2023 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/fotbal/1-liga/vedeni-budejovic-otocilo-a-distancuje-se-od-poradatelske-sluzby-ktera-zbila-fanouska-jablonce/64479b36f91255b5ebb96ea6>

³³ ABRAMS, Roger I. *Playing Tough The World of Sports and Politics* [online]. Boston: Northeastern University Press, 2013, s. 225 [cit. 2. 6. 2023]. ISBN 1-55553-815-0. Dostupné z: <https://web.p.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=307877b5-5370-4316-9243-1179a632d9cd%40redis&bdata=JmxhbmcyY3Mmc2l0ZT1laG9zdC1saXZl#AN=598532&db=e000xww>

Je tedy jasné, že sportovní akce nejsou pouze o sportu. Z historie víme, že se ostře sledované sportovní akce se stávají platformou pro šíření propagandy, vyřizování politických konfliktů nebo jsou využívány k odvádění pozornosti od vnitrostátních problémů.

K propojení sportu a politiky došlo už dříve ve 20. století. V roce 1916 byly olympijské hry zrušeny kvůli první světové válce. Po Berlínu 1936 pak následovalo dlouhé období bez olympijských her, v letech 1940 a 1944 se nekonaly kvůli druhé světové válce. Nezapomeňme ani na Mnichovský masakr, kdy olympiádu v roce 1972 přerušil teroristický čin a úmrtí 11 izraelských sportovců. V bližší minulosti zmiňme ruskou invazi na Krym v roce 2014 jen pár dní po konci zimních olympijských her v Soči. Podobný scénář Rusko použilo již v roce 2008, kdy během letních her v Pekingu napadlo Gruzii. Čtyři dny po konci olympijských her 2022 v Pekingu ruská vojska vpadla na Ukrajinu.

Sportovní zpravodajství využívalo k šíření ideologie i například Rudé právo, ústřední tiskový orgán Komunistické strany Československa. Michael Špaček, absolvent Univerzity Karlovy, se ve své diplomové práci věnoval reportování československého tisku z letních olympijských her 1956 a 1960.³⁴ A mimo jiné zjistil, že:

„Olympijské zpravodajství v Melbourne tvořila kromě sportu do určité míry ideologie. Z té bylo jasně patrné, že je svět bipolárně rozdělen. Nejčastěji to bylo čtenářům předkládáno jako boj ‚zemí tábora míru‘ proti ‚kapitalistickým státům‘.“³⁵

Jak potvrzuje článek *Nationalistic notions of the superpowers: comparative analyses of the American and Chinese telecast in the 2008 Beijing olympiad* Billingse, Angelini a Wu, olympijské hry fungují jako důležitá platforma pro mediální debatu o mimosportovních otázkách.³⁶ V minulosti jsme se o tom mnohokrát přesvědčili, kdy se pod drobnohledem médií ocitla pořadatelská zem a její politická situace. Olympijské hry prostřednictvím

³⁴ ŠPAČEK, Michael. *Mediální obraz letních olympijských her 1956 a 1960 v československém dobovém tisku* [online]. Praha, 2021 [cit. 23. 4. 2023]. Diplomová práce. Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce doc. PhDr. Alice Němcová Tejkalová, Ph.D. Dostupné z:

<https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/127376/120386709.pdf?sequence=1>

³⁵ Tamtéž.

³⁶ BILLINGS, Andrew C.; ANGELINI, James R.; WU, Dan. Nationalistic notions of the superpowers: comparative analyses of the American and Chinese telecast in the 2008 Beijing olympiad. *Journal of broadcasting & electronic media* [online]. Broadcast Education Association, 2011, **55** (2), 251 [cit. 22. 4. 2023]. ISSN 0883-8151. Dostupné z:

<https://web.s.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=1a43c128-1c76-4f49-a631-247ef76fef10%40redis>

mediálního pokrytí nabízejí kromě sportovního obsahu i částečnou výpověď o stavu společnosti.

Zajímavým případem je účast severokorejských sportovců na zimních olympijských hrách 2018 v Pchjongčchangu. Důležité je podotknout, že olympiáda v asijské zemi byla tehdy označována za „mírové hry“. Mediálnímu pokrytí 550členné delegace sportovců z KLDK se věnoval Peter English a Richard Murray, kteří o olympijských hrách mluví jako o prostředku k projednávání mimosportovních nebo politických otázek. Předmětem jejich zkoumání bylo 660 online článků ze šesti anglicky psaných zpravodajských webových stránek. Příspěvky pocházely z médií ze Severní Koreje, Jižní Koreje, Japonska, Číny, USA a Spojeného království. Z výsledků studie vyplývá, že ve zpravodajství o severokorejské účasti převažovala politická témata nad příběhy o úspěších sportovců. Především šlo o diplomacii, mezinárodní politiku či vůdce KLDK Kim Čong-una.³⁷ Duch fair-play, který sport a olympijské hry odjakživa provází, v tomto případě krátkodobě přispěl k uvolnění napjatých vztahů mezi pořadatelskou Jižní Koreou a sousední KLDK. Obě země se zasadily o olympijský duch i spojením svých reprezentačních týmů ženského ledního hokeje do jednoho.³⁸

V posledních letech mezi mimosportovními tématy ve sportovní žurnalistice pravidelně figuruje alkohol. Fotbaloví fanoušci si pravděpodobně vybaví poslední světový šampionát, na kterém katarští pořadatelé dlouho slibovali dostupnost alkoholu přímo na stadionech, aby dva dny před úvodním výkopem od svých předchozích prohlášení odstoupili. Na jejich rozhodnutí tratila pivovarská společnost Budweiser jako jeden z hlavních sponzorů akce a situace byla negativně přijata fanoušky, kteří do dějiště šampionátu mířili. Téma vévodilo titulním stránkám médií ve dnech před výkopem i v samotný den zahájení. Připomeňme, že Budweiser je sponzorem Mezinárodní fotbalové federace (FIFA) už od roku 1986.³⁹

³⁷ ENGLISH, Peter; MURRAY, Richard. North Korea and the 'Peace Games': media representations of sport and politics at the 2018 winter Olympics. *Continuum (Mount Lawley, W.A.)* [online]. Abingdon: Routledge, 2022, **36** (1), s. 117-134 [cit. 22. 4. 2023]. ISSN 1030-4312. Dostupné z: doi:10.1080/10304312.2021.1965542

³⁸ NETO, Virgilio. Olympic Spirit: The story of Korea's unified ice hockey team at the 2018 PyeongChang Winter Olympics. In: *Olympics.com* [online]. TM © 2023 – International Olympic Committee, 27. 6. 2023 [cit. 30. 6. 2023]. Dostupné z: <https://olympics.com/en/news/olympic-spirit-the-story-of-korea-s-unified-ice-hockey-team-at-the-2018-pyeongch>

³⁹ DEIGHTON, Katie. How Budweiser Tackled a Beer-Free World Cup. In: *The Wall Street Journal* [online]. Copyright ©2023 Dow Jones & Company, Inc., 9.2. 2023 [cit. 29. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/how-budweiser-tackled-a-beer-free-world-cup-11675899890>

Nemožnost pití alkoholu na stadionech se probírala i před mistrovstvím světa 2014 v Brazílii, kde platil zákaz alkoholu na fotbalových stadionech od roku 2003. V roce 2007 bylo jihoamerické zemi uděleno pořadatelství mistrovství světa. O dva roky později FIFA žádala místní úřady o stažení zákona zakazující konzumaci alkoholu na stadionech. K tomu před konáním turnaje skutečně došlo. Přestože legislativní změna proběhla kvůli tlaku zájmových skupin ve výrazně kratším čase, než bylo v Brazílii běžné, pozornost médií a politiků se soustředila na atraktivní téma povolení prodeje alkoholu.⁴⁰

Soustředěnost médií na část zákona, která povolovala prodej alkoholu, je zajímavá v kontextu práce německé mediální výzkumnice Christiny Schallhorn. Ta se věnovala studiu německých médií referujících o mistrovství světa 2014 v Brazílii.⁴¹ Její analýza odhalila mimo jiné i to, že německá média v kontextu brazilského pořadatelství nejvíce referovala o pozitivně vnímaných tématech jako brazilská příroda, kultura, fotbalové stadiony nebo bezpečnost. V některých médiích se naopak negativně vnímaná témata objevovala jen zřídka či vůbec. Mezi ně zařadila kriminalitu, životní úroveň nebo ekonomickou situaci země.⁴² Je možné, že mediální soustředěnost na pozitivní témata v kontextu fotbalového šampionátu zafungovala i tehdy v Brazílii, kdy se pozornost novinářů upřela k části zákona upravující povolení alkoholu.

Jak sama Schallhorn uvádí, hostitelská země nemá žádnou kontrolu nad obsahem zahraničních médií. Je tedy zajímavé, že se pozornost vybraných německých médií soustředila hlavně na pozitivní témata. A to i přes to, že novináři podle ní sami od sebe cítí povinnost informovat veřejnost o lokálních problémech i během sportovních událostí.⁴³

1.5 Mistrovství světa ve fotbale 2022 v Kataru

Wenner a Billings parafrazují Rocheho, který charakterizuje fotbalové mistrovství světa organizované FIFA jako globální sportovní *mega-event* (megaakci či megaudálost),

⁴⁰ GEE, Sarah L. *Sport, alcohol and social inquiry: a global cocktail* [online]. London: Emerald Publishing Limited, 2020, s. 107-108 [cit. 29. 4. 2023]. ISBN 1-78769-841-6. Dostupné z: https://web.p.ebscohost.com/ehost/ebookviewer/ebook/ZTAwMHh3d19fMjM5MDE3N19fQU41?sid=a1792ab5-14b7-4b05-a5e4-9abcde52af73@redis&vid=2&format=EB&lpid=lp_99&rid=0

⁴¹ SCHALLHORN, Christiana. "The land of football": An analysis of media coverage of the 2014 FIFA World Cup and its effects on people's perceptions of Brazil. *International journal of intercultural relations* [online]. New Brunswick: Elsevier, 2019, 72, 25-35 [cit. 30. 4. 2023]. ISSN 0147-1767. Dostupné z: doi: 10.1016/j.ijintrel.2019.06.002

⁴² Tamtéž.

⁴³ Tamtéž.

jež je i s dalšími kulturními událostmi pořádána za účelem přilákat co nejširší publikum a zvýšit příjmy z cestovního ruchu.⁴⁴ Příležitosti zvýšit zájem o Katar jako turistickou destinaci se chopili místní pořadatelé. Příkladem toho může být angažování bývalého anglického fotbalisty a reprezentanta Davida Beckhama do role ambasadora světového šampionátu. V reklamních videích pro Visit Qatar mimo jiné představoval místní kulturu, kuchyň a tradice.⁴⁵ Podle Guardianu si tím vydělal 150 milionů liber.⁴⁶

Martin Muller šel s definicí fotbalového mistrovství světa o kus dál než Werner s Billingsem a ve svém článku jej posunul z kategorie tzv. *mega-events* do skupiny tzv. *giga-events* (gigaakce nebo gigaudálost). Přiřazením tohoto termínu poukázal na celospolečenský zásah a monstróznost tohoto sportovního svátku.⁴⁷ Podle autorů knihy *Sport, media and mega-events* si konání této mezinárodní akce v jejím průběhu nelze nevšimnout. Pokrývají ji takřka všechna média a zjednodušeně se k lidem dostává ze všech stran.⁴⁸

Jinak tomu nebylo ani v případě mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022, které bylo v pořadí 22. světovým šampionátem pořádaným mezinárodní fotbalovou federací FIFA. O titul mistrů světa soutěžilo celkem 32 týmů. Turnaj odstartoval skupinovou fází po zahajovacím ceremoniálu 20. listopadu 2022 a vyvrcholil slavnostním zakončením po finálovém zápase 18. prosince 2022.⁴⁹

Akce zaznamenala hned několik prvenství. Poprvé se konala v zimních měsících a v arabské zemi. Důvodem netypické termínové změny byly vysoké teploty v letních

⁴⁴ Roche, M. *Mega-events and modernity*. Routledge: London, 2000. In: BILLINGS, Andrew C., WENNER, Lawrence A. *Sport, media and mega-events* [online]. London: Routledge, 2017, s. 85 [cit. 30. 4. 2023]. ISBN 1-315-68052-1. Dostupné z: <https://www.taylorfrancis-com.ezproxy.is.cuni.cz/books/edit/10.4324/9781315680521/sport-media-mega-events-lawrence-wenner-andrew-billings>

⁴⁵ Visit Qatar. David Beckham's Qatar Stopover. In: *Youtube* [online]. 30. 8. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=yRy2FOpCvws>

⁴⁶ INGLE, Sean. David Beckham claims World Cup will be platform for progress and tolerance. In: *The Guardian* [online]. London, ©2023 Guardian News & Media Limited or its affiliated companies, 17. 11. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/football/2022/nov/17/david-beckham-claims-qatar-world-cup-will-be-platform-for-progress-and-tolerance>

⁴⁷ MÜLLER, Martin. What makes an event a mega-event? Definitions and sizes. *Leisure studies* [online]. London: Routledge, 2015, 34(6), s. 627-642 [cit. 30. 4. 2023]. ISSN 0261-4367. Dostupné z: doi:10.1080/02614367.2014.993333

⁴⁸ MÜLLER, Martin. What makes an event a mega-event? Definitions and sizes. In: BILLINGS, Andrew C., WENNER, Lawrence A. *Sport, media and mega-events* [online]. London: Routledge, 2017, s. 85 [cit. 30. 4. 2023]. ISBN 1-315-68052-1. Dostupné z: <https://www.taylorfrancis-com.ezproxy.is.cuni.cz/books/edit/10.4324/9781315680521/sport-media-mega-events-lawrence-wenner-andrew-billings>

⁴⁹ *Share Qatar 2022: Groups, fixtures, stadiums, squads, tickets and more*. In: *FIFA* [online]. © 1994-2023 FIFA, 15. 11. 2022 [cit. 21. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.fifa.com/fifaplust/en/articles/qatar-2022-all-qualified-teams-groups-dates-match-schedule-tickets-more>

měsících, kdy místní teplota překračuje 45 stupňů Celsia.⁵⁰ Fotbalové stadiony, rozmístěné na území srovnatelném s rozlohou Středočeského kraje⁵¹ byly klimatizované. Tento technologický výtěžek z dílny Qatar University⁵² je u podobných staveb raritou. Divácká kapacita hlediště překračovala hranici 44 tisíc míst, a to u všech osmi stadionů. Jeden z nich, *Stadium 974*, byl navíc sestaven tak, aby mohl být po skončení šampionátu rozložen a převezen na jiné místo.⁵³

Krátce před zahájením fotbalového šampionátu v Kataru streamovací služba Netflix zveřejnila dokumentární sérii *FIFA: Pod povrchem*, která se zabývá politikou uvnitř federace a procesem organizace fotbalového šampionátu.⁵⁴

Jedním ze zjištění tvůrců série byly údajné úplatky týkající se udělení pořadatelství mistrovství světa Kataru. Nigerijští a tahitští delegáti Výkonné rady FIFA měli prodat své hlasy před udělováním pořadatelství fotbalového mistrovství světa pro léta 2018 a 2022. Následkem bylo dočasné vyloučení obou členů z organizace. Katarští představitelé měli také sponzorovat Africký fotbalový kongres v Angole. Tato země byla později rozhodující pro udělení pořadatelství právě Kataru.⁵⁵

Třetí epizoda série odhaluje i částku 1,5 milionu dolarů, která přiměla tři členy (Nigérii, Kamerun a Pobřeží slonoviny) již zmíněné Výkonné rady FIFA prodat své hlasy před katarskou snahou o udělení pořadatelství. Do celé kauzy měl být podle respondentů dokumentární série, bývalého předsedy UEFA Michela Platiniho a bývalého prezidenta FIFA Seppa Blattera, zapleten i tehdejší prezident Francie Nicolas Sarkozy.⁵⁶

⁵⁰ Current Climate: Climatology. In: *Climate Change Knowledge Portal* [online]. © 2021 The World Bank Group [cit. 21. 4. 2023]. Dostupné z: <https://climateknowledgeportal.worldbank.org/country/qatar/climate-data-historical>

⁵¹ HRABĚ, Stanislav. Katar byl malou fotbalovou olympiádou. V Americe 2026 čkejte opak. In: *Seznam Zprávy* [online]. Praha, © Seznam Zprávy, a.s., 20.12.2022 [cit. 21. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sport-fotbal-ms-ve-fotbale-katar-byl-malou-fotbalovou-olympiadou-v-americe-2026-cekejte-opak-221672>

⁵² Legacy in Action: Qatar's revolutionary stadium cooling technology. In: *FIFA* [online]. © 1994-2023, 10. 11. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.fifa.com/social-impact/sustainability/news/legacy-in-action-qatars-revolutionary-stadium-cooling-technology>

⁵³ Stadiums: Discover our eight venues where FIFA World Cup Qatar 2022™ matches were played. In: *FIFA World Cup Qatar 2022* [online]. Qatar, Supreme Committee for Delivery & Legacy [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.qatar2022.qa/en/tournament/stadiums>

⁵⁴ FIFA: Pod povrchem. In: *Netflix* [online]. 9. 11. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.netflix.com/cz/title/8022111>

⁵⁵ FIFA: Pod povrchem. In: *Netflix* [online]. 9. 11. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.netflix.com/cz/title/8022111>

⁵⁶ Tamtéž.

Do společenské diskuze o pořadatelsví mistrovství světa v Kataru kromě podezření o úplatcích na úrovni FIFA zasáhly i obavy z lidskoprávní situace v arabské zemi. Informace o život ohrožujících podmínkách pro dělníky, kteří na místě stavěli stadiony, ale i další infrastrukturu, proběhly snad všemi médii. Dalším tématem byl postoj místní vlády k lidem s homosexuální orientací. Homosexualita je v Kataru zakázána podle trestního zákoníku z roku 2003 a hrozí za ni trest odnětí svobody až ve výši sedmi let.⁵⁷ K obavám návštěvníků se měl v roce 2019 vyjádřit úřad v Dauhá, zodpovědný za organizaci mistrovství světa. Chadwick Simon ve své knize *The Business of the FIFA World Cup* cituje prohlášení tohoto úřadu: „Každý návštěvník, bez ohledu na pohlaví, sexuální orientaci, náboženství, rasu nebo národnost, bude vítán. Všichni fanoušci si můžou být jisti, že organizátoři turnaje vynakládají veškeré úsilí, aby zajistili jejich bezpečnost a pohodlí během jejich návštěvy v Kataru. Obecně platí, že veřejné projevy náklonnosti nejsou součástí katarské kultury, a proto místní obyvatelé očekávají, že návštěvníci z jakéhokoli prostředí budou respektovat místní kulturu a zvyky.“⁵⁸

Mimosportovních témat, která obklopovala mistrovství světa v Kataru 2022, bylo víc než dost. Sportovní novináři, věnující se fotbalovému šampionátu, tak ještě před samotným začátkem turnaje museli zvažovat, kolik času a prostoru věnují tomu, co přímo nesouvisí se sportovním výkonem hráčů na hřišti.

⁵⁷ Qatar: Types of criminalisation. In: *Human Dignity Trust* [online]. London, © 2023 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.humandignitytrust.org/country-profile/qatar/>

⁵⁸ CHADWICK, Simon. *The business of the FIFA World Cup* [online]. London: Routledge, 2022, s. 249. ISBN 1-003-12179-9. Dostupné z: doi:10.4324/9781003121794

2 Metodologie

Cílem výzkumu je zjistit, o jakých nesportovních či mimosportovních tématech se diskutovalo v předzápasových studiích ČT sport a TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022. Mimosportovní téma definuji jako předmět diskuze, který pojednává o něčem, co přímo nesouvisí se sportovním výkonem fotbalistů. K dalším cílům práce patří popis jednotlivých mluvčích, analýza obsahu mimosportovních diskuzí a zjištění jejich celkového časového poměru ke zbytku sportovní diskuze. Při práci využiji kombinaci kvantitativní a kvalitativní obsahové analýzy. Obě metody popisuji v úvodní podkapitole, v jejímž závěru konkrétně definuji jejich využití v analytické části této práce. V poslední podkapitole detailně popisuji sledovaný vzorek.

Zcela zásadní pro výstupy analytické části budou i odpovědi na výzkumné otázky, ty stanovuji čtyři:

VO1: O jakých mimosportovních tématech se diskutovalo v předzápasových studiích ČT sport a TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022?

VO2: V kolika předzápasových studiích ČT sport a TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022 se diskutovalo o mimosportovním tématu?

VO3: Jaký časový poměr v předzápasových studiích ČT sport a TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022 tvořila diskuze o mimosportovních tématech v porovnání se zbytkem diskuze?

VO4: Jak se diskutovalo o mimosportovních tématech ve studiích ČT sport a TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022?

2.1 Metody výzkumu médií

Metody výzkumu médií rozdělují Trampota s Vojtěchovskou na kvantitativní a kvalitativní. „Kvantitativní metody vycházejí především z otázky „Kolik?“⁵⁹ Podle obou autorů knihy *Metody výzkumu médií* je pro kvantitativní postupy výzkumu typická zejména „vysoká míra standardizace“,⁶⁰ kdy se při sběru dat na každou jednotku uplatňuje stejný

⁵⁹ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. První vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2010, s. 16. ISBN 978-80-7367-683-4.

⁶⁰ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. První vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2010, s. 17. ISBN 978-80-7367-683-4.

přístup.⁶¹ Jak píše Sedláková, kvantitativní přístupy pracují s tvrdými daty⁶² a zpravidla jsou spojovány s komplexním pohledem na problém.⁶³ Z názvu metody vyplývá, že využívá statistiky a číselných údajů.⁶⁴

„Kvantitativní výzkum je založen na měření proměnných, zkoumá frekvenci výskytu jednotlivých proměnných nebo jejich kategorií.“⁶⁵

Podle Trampoty a Vojtěchovské jsou kvantitativní výzkumy přenositelné a replikovatelné v čase. Za užití této metody je navíc možno porovnávat a provádět komparativní výzkumy různých mediálních krajin.⁶⁶

Prostřednictvím kvantitativního výzkumu se dostaneme jen k určitému množství informací, k získání těch detailních je nám nápomocen kvalitativní výzkum. Strauss, Ježek a Corbinová definují kvalitativní výzkum v knize *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie* jako „zkoumání života lidí, příběhů, chování, ale také chodu organizací, společenských hnutí nebo vzájemných vztahů.“⁶⁷ Autoři kladou důraz na věrohodnost údajů, se kterými výzkumník pracuje. Důležitost také zmíněná trojice autorů klade na badatelovu schopnost údaje nezkrášlovat, umění analytického odstupu a abstraktního myšlení.⁶⁸

Proces shromažďování údajů pro kvalitativní výzkum označují Strauss, Ježek a Corbinová jako nematematický analytický postup. Představme si například rozhovor, pozorování, ale i použití dokumentů, knih nebo videokazet.⁶⁹ Podle Sedlákové kvalitativní obsahová analýza pracuje s měkkými daty, která nabývají podoby dlouhých slovních výpovědí, zápisů nebo vyobrazení.⁷⁰

⁶¹ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. První vydání. Praha: Portál, s.r.o., 2010, s. 16. ISBN 978-80-7367-683-4.

⁶² SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 51. ISBN 978-80-247-3568-9.

⁶³ Tamtéž, s. 48.

⁶⁴ TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Vydání první. Praha: Portál, s.r.o., 2010, s. 17. ISBN 978-80-7367-683-4.

⁶⁵ Tamtéž.

⁶⁶ Tamtéž.

⁶⁷ STRAUSS, Anselm L., Stanislav JEŽEK a Juliet M. CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. První vydání. Boskovice: Albert, 1999, s. 10. ISBN 80-85834-60-X.

⁶⁸ Tamtéž, s. 11.

⁶⁹ Tamtéž, s. 10.

⁷⁰ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 51. ISBN 978-80-247-3568-9.

Uvedená trojice autorů řadí mezi tři hlavní složky kvalitativního výzkumu údaje, analytické nebo interpretační postupy a písemné či ústní výzkumné zprávy.⁷¹ V předcházejícím odstavci jsme se o údajích již zmínili. „Druhou složkou kvalitativního výzkumu jsou různé analytické nebo interpretační postupy, s jejichž pomocí docházíme k závěrům nebo teoriím. Tyto postupy obsahují techniky konceptualizace údajů. Tento proces, nazývaný „kódování“, se liší podle typu techniky výcviku, množství zkušeností a cílů badatele.“⁷² Písemné či ústní výzkumné zprávy slouží k prezentaci výzkumných výsledků veřejnosti, například prostřednictvím odborných časopisů.⁷³

Základní rozdíl mezi kvantitativní a kvalitativní metodou definuje Renáta Sedláková v knize *Výzkum médií* takto: „Kvalitativní šetření zkoumají větší celky prostřednictvím analýzy hromadných dat; kvalitativní se soustředí na jednotlivé jevy, jedince či případy a snaží se o nich vypovídat co nejpodrobněji.“⁷⁴ Autorka svou definici demonstruje na fotografii lesa. Výzkumník s kvantitativním přístupem vidí les jako celek a stromy, které jsou si navzájem podobné. Druhý výzkumník s kvalitativním přístupem vnímá odlišnost jednotlivých stromů.⁷⁵

Jak jsem již nastínil, kvantitativní i kvalitativní výzkumy mají své hranice. Právě proto je kvůli povaze mého sledovaného vzorku vhodné obě metody zkombinovat. Trampota s Vojtěchovskou parafrázuje Hendla, který takový postup se označuje jako triangulaci.⁷⁶ Ta je buď simultánní nebo sekvenční. Pro potřeby této práce volím sekvenční triangulaci, která je vystavěna na principu použití výsledků aplikace jedné metody pro následnou navigaci aplikace druhé metody. V praxi to znamená, že nejprve provedu kvantitativní obsahovou analýzu pro zjištění, kolikrát se ve všech předzápasových studiích ČT sport a TV Nova k mistrovství světa v Kataru 2022 objevuje diskuze o mimosportovním tématu. Právě jedno předzápasové studio, začínající úvodním slovem moderátora a končící předáním slova komentátorům zápasu, bude jednotkou měření analýzy této práce. Trampota

⁷¹ STRAUSS, Anselm L., Stanislav JEŽEK a Juliet M. CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. První vydání. Boskovice: Albert, 1999, s. 12. ISBN 80-85834-60-X.

⁷² Tamtéž.

⁷³ Tamtéž.

⁷⁴ SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. První vydání. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 49. ISBN 978-80-247-3568-9.

⁷⁵ Tamtéž.

⁷⁶ HENDL, Jan. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. In: TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Vydání první. Praha: Portál, s.r.o., 2010, s. 20. ISBN 978-80-7367-683-4.

s Vojtěchovskou definují jednotku měření jako nejmenší prvek analýzy:⁷⁷ „*Jádrem celé analýzy je konstrukce obsahových kategorií jednotlivých proměnných, kterých mohou zkoumané jednotky analýzy nabývat.*“⁷⁸

Oba autoři tuto soustavu proměnných a jejich kategorií nazývají *kódovací knihou*, po jejímž zpracování dochází k analýze sledovaného vzorku, tedy kódování. Zvolím způsob tzv. *emergent kódování*, kdy nejprve dojde k předběžnému prozkoumání sledovaného vzorku a teprve potom si stanovím kategorie zkoumání.⁷⁹ Následně budou výsledky kvantitativní analýzy podrobeny kvalitativní obsahové analýze.

2.2 Popis sledovaného vzorku

Sledovaným vzorkem této práce jsou všechna předzápasová studia veřejnoprávní ČT sport a komerční TV Nova k mistrovství světa ve fotbale 2022 v Kataru. V případě ČT sport se jedná o 46 předzápasových studií. U TV Nova jde o 32 předzápasových studií. Dohromady bude předmětem analýzy 78 předzápasových studií (32 exkluzivních jen v ČT, 18 jen na TV Nova a zbytek zápasů vysílaly vždy obě televize současně). Zkoumaným obdobím je celé trvání fotbalového šampionátu, tedy od 20. listopadu 2022 do 18. prosince 2022.

Důležité je podotknout, že šéfredaktor sportovní redakce TV Nova Dušan Mendel mi ve spolupráci s kolegy poskytl přístup ke všem předzápasovým studiím TV Nova k mistrovství světa v Kataru 2022 skrze File Transfer Protocol. V případě ČT sport jsem vycházel jsem ze záznamů zveřejněných na webové stránce České televize: <https://sport.ceskatelevize.cz/rubrika/fotbal/ms/mistrovstvi-sveta-2022/zaznamy>.

⁷⁷ Tamtéž.

⁷⁸ Tamtéž, s. 106.

⁷⁹ Tamtéž.

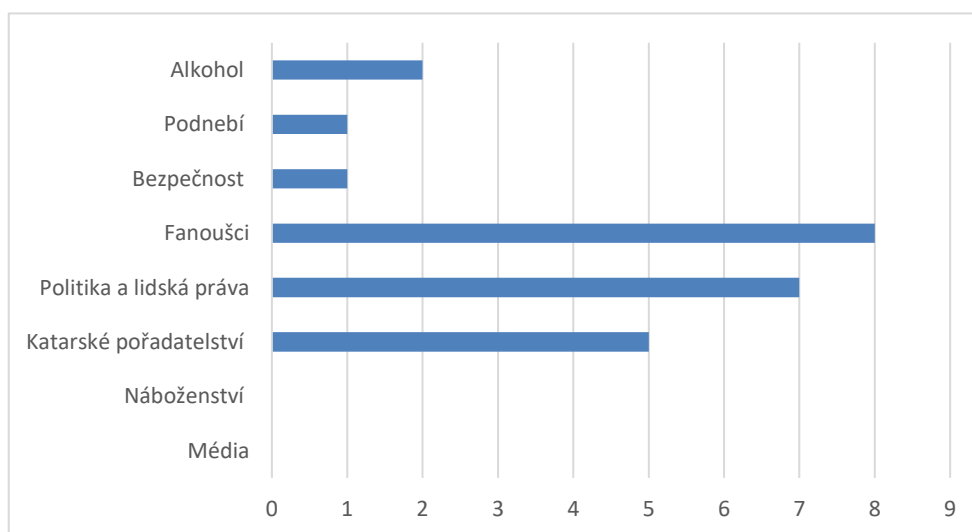
3 Analytická část

Po předběžném prozkoumání sledovaného vzorku jsem si stanovil tři stěžejní kategorie (zastoupení, výskyt a časový poměr), které mi pomohou k zodpovězení výzkumných otázek. V první podkapitole analytické části nejprve graficky znázornuji zastoupení jednotlivých témat na ČT sport a TV Nova. Následně se věnuji konkrétnímu výskytu mimosportovních témat v předzápasových studiích ČT sport a TV Nova ve sledovaném období. Uvádím počet studií, ve kterých se alespoň jedenkrát objevilo nespportovní téma. Graficky znázornuji počet mimosportovních témat v jednotlivých předzápasových studiích. V třetí podkapitole popíšu časový poměr mimosportovních témat ve studiích ČT sport a TV Nova. Na dvou grafech znázorním poměr nespportovních témat.

3.1 Zastoupení

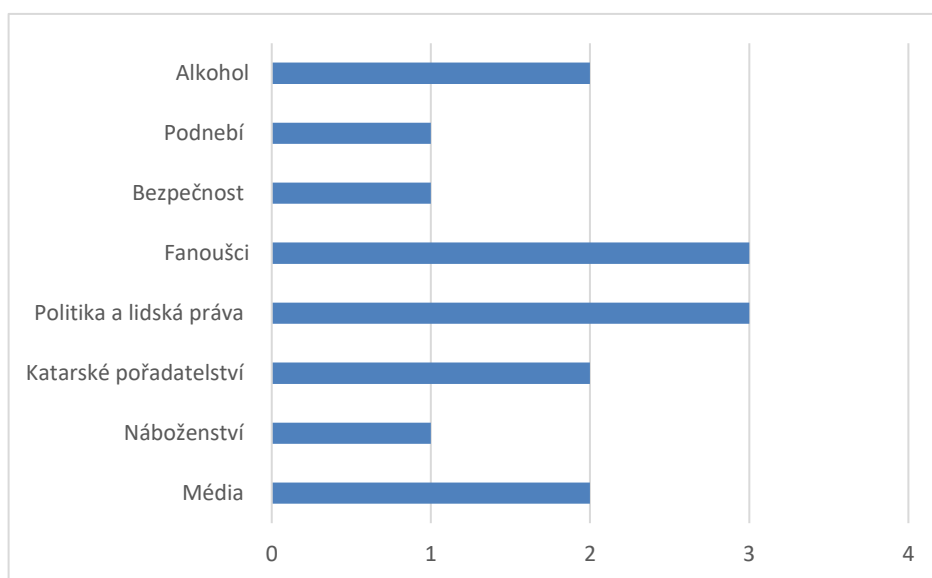
První kategorie zkoumá zastoupení jednotlivých témat ve sledovaném vzorku. Pro tuto kategorii jsem si na základě analýzy definoval osm mimosportovních témat (alkohol, podnebí, bezpečnost, fanoušci, politika a lidská práva, katarské pořadatelství, náboženství, média), která se objevovala v předzápasových studiích ČT sport i TV Nova, ať už ve formě diskuzí, příspěvků nebo reportáží. Graf č. 1 zobrazuje zastoupení jednotlivých mimosportovních témat v předzápasových studiích ČT sport k mistrovství světa ve fotbale 2022. Osmkrát se v předzápasových studiích objevila témata spojená s fanoušky, sedmkrát témata související s politikou a lidskými právy. Naopak vůbec se nehovořilo náboženství a médiích.

Graf č. 1: Zastoupení jednotlivých témat na ČT sport

Graf č. 2 zobrazuje zastoupení jednotlivých mimosportovních témat v předzápasových studiích TV Nova k mistrovství světa ve fotbalu 2022. Nejčastěji se ve studiích objevovala témata spojená s fanoušky a politikou, případně lidskými právy. Na rozdíl od ČT sport bylo na TV Nova zastoupených všech osm mimosportovních témat.

Graf č. 2: Zastoupení jednotlivých témat na TV Nova

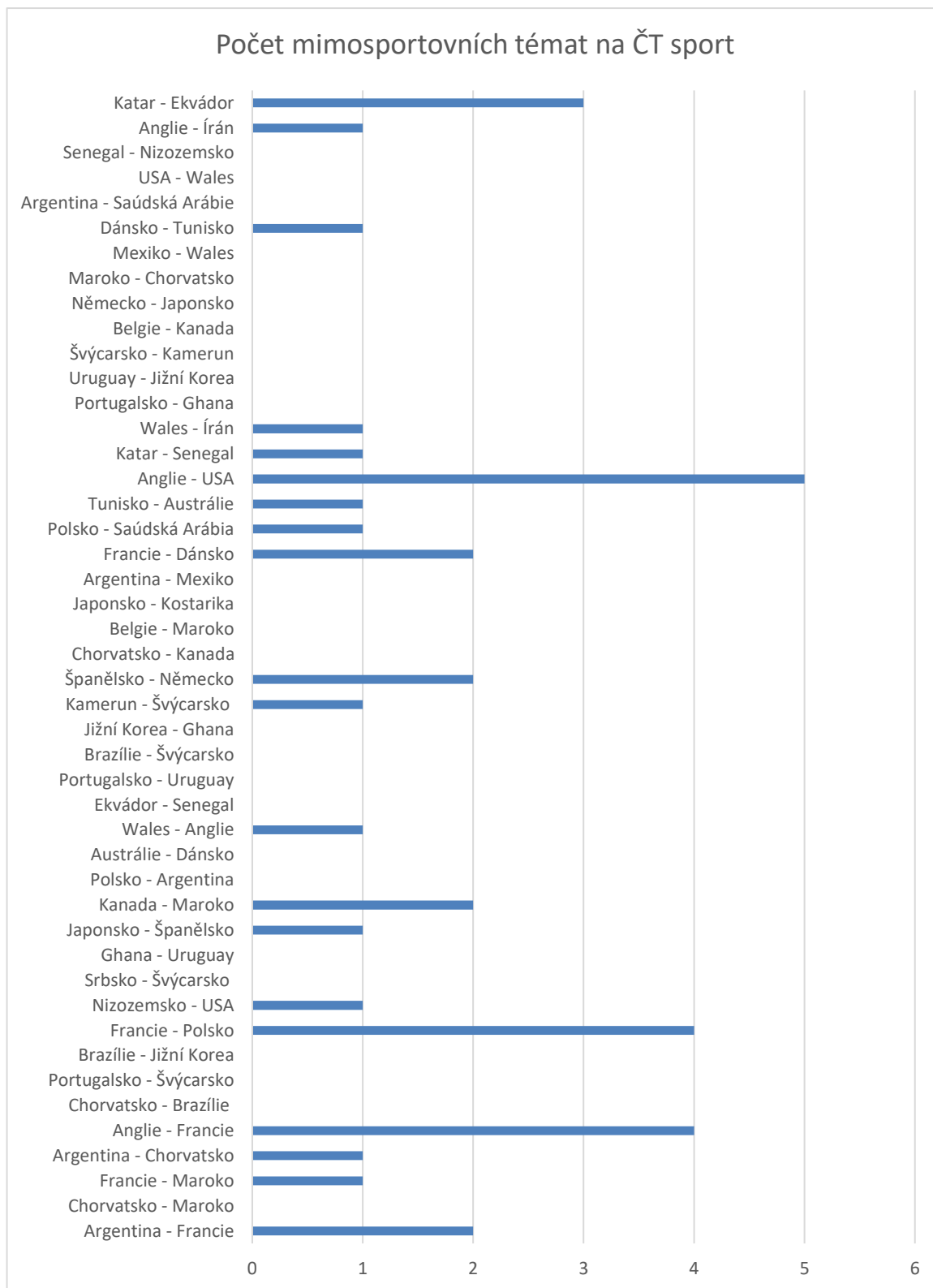

3.2 Výskyt

V analyzovaném období od 20. listopadu 2022 do 18. prosince 2022 se na televizní stanici ČT sport v předzápasových studiích mistrovství světa v Kataru objevovala mimosportovní témata nejen ve formě diskuzí, ale i během vstupů zahraničních zpravodajů a reportáží, jinak označovaných jako CRT či příspěvek. Samotní aktéři zkoumaného vzorku, tedy moderátoři a jejich hosté, nazývali toto krátké audiovizuální dílo právě jako o příspěvek.

Graf č. 3 demonstruje výskyt mimosportovních témat ve 46 zkoumaných studiích ČT sport. Pořadí zápasů je na grafu postupně, tedy od úvodního studia po finálové studio. Znázorněn je počet nespportovních tematických okruhů, kterým byl věnován čas v předzápasovém studiu. Celkem se mimosportovní téma objevilo v 18 z 46 předzápasových studií ČT sport, přibližně tedy v 39 % případů. Jak ukazuje graf, v některých studiích se vyskytlo více než jedno takové téma. Z grafu vyplývá, že se mimosportovní témata vyskytovala ve vysílání ČT sport v průběhu celého zkoumaného období. Nejdelší odmlku sledujeme v období skupinové fáze turnaje od zápasu Mexiko – Wales po utkání Portugalsko – Ghana, kdy se mimosportovní téma nevyskytlo po sedm zápasů.

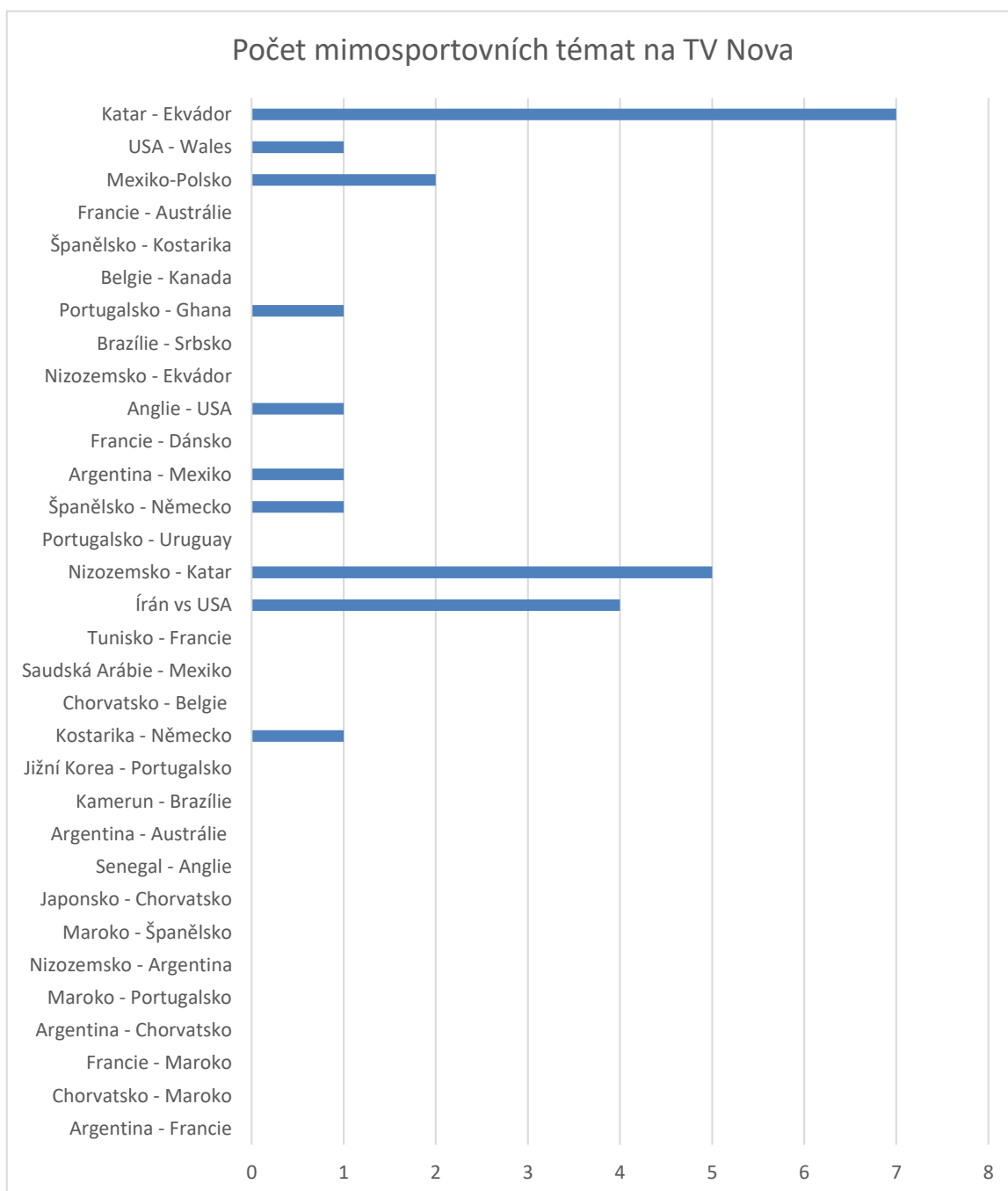
Graf č. 3: Počet mimosportovních témat ve studiích ČT sport

Jak ukazuje graf č. 4, komerční TV Nova nedávala prostor nespportovním tématům prostor v průběhu celého šampionátu. V analyzovaném období se mimosportovní téma

naposledy vyskytlo 1. prosince 2022 ve studiu před utkáním Kostarika – Německo. Televize Nova dala oproti ČT sport prostor také většímu počtu mimosportovních témat v jedné předzápasové relaci. Nejvíc jich bylo sedm, a to hned v úvodním studiu. Celkem se nespportovní téma objevilo v 10 z 32 předzápasových studií TV Nova, tedy přibližně v 31 % případů. Stejně jako předchozí graf ukazuje i tento celkový počet mimosportovních témat v jednotlivých studiích, tentokrát ale referuje o TV Nova.

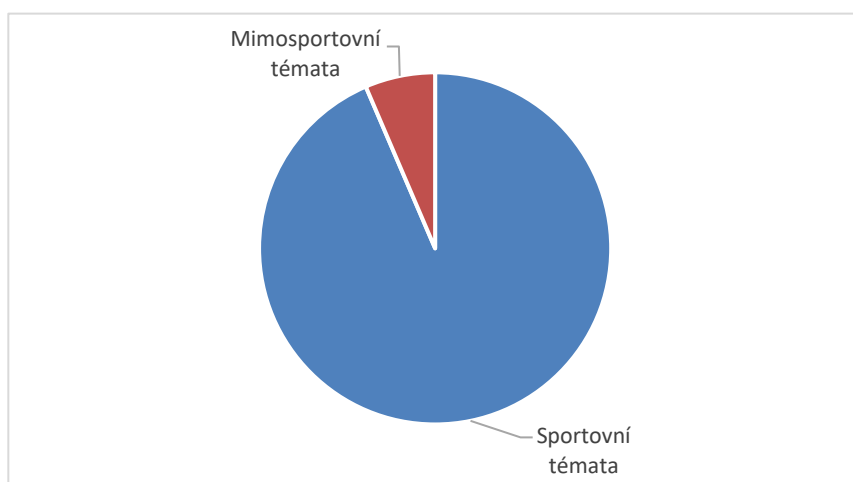
Graf č. 4: Počet mimosportovních témat ve studiích TV Nova

3.3 Časový poměr

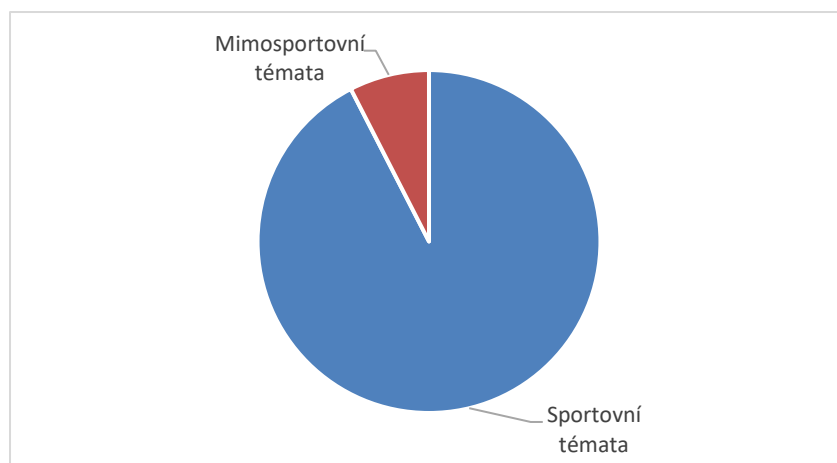
Mimosportovní témata se v předzápasových studiích ČT sport objevovala v časovém součtu 59 minut a 44 vteřin z celkových 14 hodin 26 minut a 52 vteřin. Mimosportovní témata tedy tvořila přibližně 4 % vysílacího času předzápasových studií ČT sport k mistrovství světa ve fotbale 2022. Graf č. 5 zobrazuje časovou výšeč mimosportovních témat v poměru k ostatním tématům.

Graf č. 5: Časový poměr nespportovních témat na ČT sport

V případě sledovaného vzorku TV Nova se mimosportovní témata objevovala v časovém součtu 1 hodiny 30 minut a 12 vteřin z celkových 18 hodin 26 minut a 16 vteřin. Mimosportovní témata tedy tvořila přibližně 7 % vysílacího času předzápasových studií TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v 2022. Graf č. 6 zobrazuje časovou výšeč mimosportovních témat v poměru k ostatním tématům.

Graf č. 6: Časový poměr nespportovních témat na TV Nova

3.4 Mimosportovní témata na ČT sport

V předzápasových studiích ČT sport se rozebírala mimosportovní témata v průběhu celého šampionátu. Četnost jejich výskytu v úvodu zkoumaného období a k jeho konci však převyšovala zbylý průběh šampionátu. Nad rámec definovaného vzorku jako předzápasového jsem do analýzy zařadil i úvodní studio ČT sport, které 20. listopadu 2022 předcházelo zahajovacímu ceremoniálu mistrovství světa v Kataru. Důvodem pro zařazení tohoto studia, které není předzápasové, byl poměrně rozsáhlý prostor, který v něm věnoval mimosportovním tématům moderátor David Kozohorský. Ve studiu se diskutovalo o udělení pořadatelství Kataru, místním podnebí, klimatizovaných stadionech nebo o zákazu alkoholu. Šlo tedy o témata, která rezonovala před začátkem šampionátu v médiích po celém světě a jsou součástí i mé analýzy.

Diskuzi o mimosportovních tématech zahájil v úvodním studiu ČT sport k mistrovství světa moderátor David Kozohorský telefonickým rozhovorem s Ivanem Haškem, fotbalovým trenérem v arabských zemích. Kozohorský se ho ptá na to, co si myslí o zmiňovaných negativěch pořadatelství v Kataru. Hašek chce počkat s kritikou a říká, že Katar investoval do pořadatelství velké peníze. Pokračuje tím, že by se měly dodržovat zákony dané země. Podobný dotaz moderátor pokládá i Luděk Klusáčkovi, bývalému trenérovi v arabských zemích. Podle něj je Katar malá země, ale pořadatelství turnaje zvládne. Vyjádřil se i k negativním souvislostem, se kterými byl Katar v médiích spojován.

„Přijde mi to přehnaný, tak jak jste o tom diskutovali s Ivanem. Otázka třeba levné pracovní síly a vykořisťování těch dělníků, dyť to nesouvisí se stavbou šesti, osmi stadionů. Ty podmínky tam mají těžký všude. Bavíme se o Dubaji, ty města a státy na tomhle vyrostly. Z druhé strany ten pohled, ty dělníci jsou rádi, že tam můžou přijít. My si asi nedokážem představit jaký život mají v Bangladéši, v Pákistánu a jsou tam v podstatě vlastně dobrovolně. My se na to díváme evropskýma očima a nevidím to jako problém,“ řekl ve studiu ČT sport Luděk Klusáček.⁸⁰

Svůj názor připojil po dotazu Kozohorského i Zdeněk Grygera, bývalý fotbalový reprezentant a stálý host ČT sport pro mistrovství světa v Kataru. Podle něj šlo o nejdražší mistrovství světa a stadiony popsal jako nádherné. Zmínil i spekulace o nedostačující

⁸⁰ Studio FIFA World Cup: Úvodní studio světového šampionátu ve fotbalu v Kataru. In: *Česká televize* [online]. Praha, © Česká televize, 20.12.2022 [cit. 24. 6. 2023]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/15379701460-fifa-mistrovstvi-sveta-ve-fotbale-2022-katar/222471291120201/>

infrastruktura, ale podle posledních zpráv podle něj vše fungovalo. Přidal se ke sloům Ivana Haška a k hodnocení šampionátu chce přistoupit až po jeho skončení. Petr Kubásek, reportér ČT sport v Kataru, se zeptal předsedy Fotbalové asociace České republiky Petra Fouska na kontroverze spojené se šampionátem. Podle Fouska se měla otázka lidských práv v Kataru řešit dříve, tedy ještě před rokem 2010, kdy bylo pořadatelství Kataru uděleno. V úvodním studiu pak následovala reportáž Petra Kubáska z Kataru, která se věnovala i zákazu alkoholu, což bylo tehdy podle autora největší téma. Na reportáž navázal ve studiu moderátor David Kozohorský. Erich Brabec, bývalý fotbalový reprezentant a expert ČT uvedl, že si fotbal bez alkoholu nedokáže představit a upozorňuje na nemalé částky sponzorských smluv mezi FIFA a Budweiser. Dalším tématem úvodního studia byly klimatizované stadiony v Kataru. Tématům bylo věnováno 8 minut a 3 vteřiny, tedy přibližně 13 % vysílacího času studia, které trvalo 1 hodinu 3 minuty a 37 vteřin.

Program před druhým utkáním mistrovství světa v Kataru mezi Anglií a Íránem potvrdil tezi, že si mimosportovní témata nacházela prostor ve vysílání ČT sport zejména v úvodu turnaje. Předmětem pozornosti byl kapitán anglické reprezentace Harry Kane, který měl v utkání s Íránem navléknout duhovou páskou jako symbol podpory LGBT komunity. Pod hrozbou karetního trestu Kane pásku nakonec nenavlékl. Tématu se věnovala reportáž Petra Kubáska, reportéra České televize v Kataru a následně i předzápasové studio pod vedením moderátora Pavla Čapka. Tomáš Pešíř, expert ČT sport a manažer české reprezentace, záměr Harryho Kanea popsal jako projev solidarity. Zmínil pravidla FIFA, která se musejí dodržovat, jinak následuje trest. Tématu byla věnována 1 minuta a 18 vteřin, tedy přibližně 7 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 16 minut a 4 vteřiny.

Předzápasové studio pro utkání Dánsko – Tunisko 22. listopadu 2023 na ČT sport se věnovalo příběhu zdravotních komplikací záložníka dánské reprezentace Christiana Eriksena, nejprve formou příspěvku a pak následné diskuze ve studiu. Téma může působit jako přímo související se sportovním výkonem hráče na hřišti, ale samotní hosté ve studiu ho rámcovali jako mimosportovní. Příspěvek rekapituluje to, co se Eriksenovi stalo na EURO 2020, vynucenou pauzu od fotbalu, následný návrat a přestup do Manchesteru United. Moderátor Pavel Čapek na téma ve studiu navázal. Příběh dánského záložníka okomentoval expert ČT sport Luděk Zelenka i host Michal Kadlec, stále aktivní fotbalista. Dále se ve studiu diskutovalo o defibrilátoru, který byl hráči voperován. Tématu byly studiu

věnovány 3 minuty a 57 vteřin, tedy přibližně 23 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 15 minut a 55 vteřin.

Další mimosportovní téma se na ČT sport krátce objevilo v příspěvku před zápasem Íránu s Walesem 25. listopadu. Íránští fotbalisté se přidali k boji za lidskoprávní situaci ve své domovině, když odmítli zpívat vlastní hymnu. Moderátor Pavel Čapek ani jeho hosté téma ve studiu dál nerozebírali. Téma se ve studiu objevilo jen na 37 vteřin, tedy přibližně 2 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 15 minut a 2 vteřiny.

Ve stejný hrací den se v příspěvku před zápasem mezi Katarom a Senegalem objevuje zmínka o fanoušcích Japonska, kteří po skončení zápasu svého mužstva uklízeli stadion. Téma se objevuje jen na 15 vteřin, tvoří tedy přibližně 1 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 15 minut a 2 vteřiny.

Vůbec největší prostor byl mimosportovním tématům věnován před zápasem Anglie – USA 25. listopadu 2022. Do studia dorazila hráčka londýnské Chelsea Kateřina Svitková, a tak se debatovalo o ženském fotbale a jeho popularitě. Živě se do studia z Londýna připojuje zpravodaj Lukáš Dolanský. Mluví o britské kampani za návrat do hospod nebo o místním utichnutí debaty o lidskoprávní situaci v Kataru po vypuknutí turnaje. Příspěvek se věnuje slibu anglického záložníka Jacka Grealishe mladému fanouškovi s mozkovou obrnou, který splnil gólovou oslavou. Tématům bylo ve studiu věnováno 10 minut a 36 vteřin, tedy přibližně 46 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 22 minut a 40 vteřin.

Do předzápasového studia Španělsko – Německo 27. listopadu 2022 se připojil Pavel Polák, zpravodaj České televize v Berlíně. S moderátorem Davidem Kozohorským mluvil o atmosféře mezi německými fanoušky po nepříznivých výsledcích reprezentačního výběru. V následujícím příspěvku se pak autor věnuje vztahu španělského útočníka Ferrána Torrese s dcerou španělského trenéra Louise Enriqueho. Témata ve studiu zabrala 2 minuty a 16 vteřin, tedy přibližně 10 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 22 minut a 20 vteřin.

O den později se v příspěvku před zápasem Kamerun – Švýcarsko objevila krátká zmínka o fotografii nacionalistické vlajky vyvěšené v kabině srbské reprezentace. Moderátor Pavel Čapek však téma ve studiu se svými hosty dál nerozvíjel. Tématu bylo v příspěvku věnováno 12 vteřin, tedy přibližně 1 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 15 minut a 42 vteřin.

Národní rivalitě na britských ostrovech a vztahu britské královské rodiny k fotbalu se věnovalo předzápasovému studiu pro utkání Wales – Anglie dne 29. listopadu 2022. Hostem studia byl Jiří Skalák, který v Anglii hrál na klubové úrovni. Podle něj nenávist mezi Angličany a Velšany neexistuje. Říká, že je mezi nimi jen zdravá rivalita. Pavel Kuka, další host studia, rivalitu na Britských ostrovech přirovnává k soutěživému vztahu Čechů a Slováků. Těmto tématům bylo věnováno 7 minut a 12 vteřin, tedy přibližně 34 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 21 minut.

Petr Kubásek moderoval 1. prosince 2022 své první předzápasové studio ČT sport k mistrovství světa v Kataru. V místě konání fotbalového šampionátu ho na pozici reportéra vystřídal Marek Svačina. Kubásek ve studiu společně s hostem a trenérem Miroslavem Jirkalem pozitivně hodnotí organizaci turnaje. Studio předchází utkání Kanada – Maroko. Příspěvek se věnuje nepokojům v Belgii, které vyvolala místní menšina Maročanů. Kubásek ve studiu na téma navazuje a diskutuje o něm s expertem ČT sport Luděkem Zelenkou, který nepokoje odsoudil i proto, že má fotbal spojený s pozitivními emocemi. Mimosportovním tématům byly věnovány 2 minut a 28 vteřin, tvoří tedy přibližně 14 % z vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 16 minut a 18 vteřin.

Před zápasem Nizozemska s USA 3. prosince 2022 se ve studiu krátce objevilo téma koloniální minulosti Nizozemska. Moderátor David Kozohorský navazuje na reportáž o útočníkovi Cody Gakpovi názorem, že hráči jako on přináší reprezentaci Holandska v genech něco navíc. Podle Kozohorského těžší reprezentační výběr Nizozemska ze své koloniální minulosti. Host Karel Poborský, bývalý fotbalový reprezentant, se v tomto tématu odmítá „dloubat“. Tématu bylo věnováno jen 24 vteřin, tedy přibližně 1 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 20 minut a 51 vteřin.

Dne 4. prosince 2022 se ve studiu ČT sport poprvé objevuje Vladimír Šmicer, který se vrátil z dovolené v Dubaji a před zápasem Francie – Polsko popisuje místní atmosféru během fotbalového mistrovství. Ve studiu se dále diskutuje o mediálním vystupování francouzského národního týmu, jeho nekomentování katarského pořadatelství ve Francii, otevřenosti země k migrantům i o častých stávkách. Jan Šmíd, zpravodaj České televize ve Francii, se na dálku připojil do studia a otevírá všechna výše zmíněná témata. Mluví o rozhodnutí francouzského národního týmu nepouštět Kyliana Mbappého před média i jejich strategii nekomentovat politické a lidskoprávní otázky Kataru. Moderátor Petr Kubásek ve studiu v tématu pokračuje a navazuje na Jana Šmída. Expert ČT sport Tomáš

Sivok kvituje mediální strategii francouzského národního týmu a uvádí příklad dánské reprezentace, která se vymezila proti katarskému pořadatelskému a na šampionátu nepředvádí dobré výkony. Podle Vladimíra Šmicera by Kylian Mbappé měl předstupovat před novináře, ale neměl by odpovídat na mimosportovní dotazy novinářů. Petr Kubásek se ptá Vladimíra Šmicera na jeho hráčskou zkušenost z Francie. Ten mluví o francouzské zvyklosti stávkovat, otevřenosti země, množství imigrantů i o kauzách bývalých hráčů Francie. Debata o zmíněných mimosportovních tématech trvala v tomto případě 5 minut a 7 vteřin, tedy přibližně 24 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 21 minut a 1 vteřinu.

Před čtvrtfinálovým duelem Francie s Anglií 10. prosince 2022 se ve studiu debatuje o rivalitě obou zemí mimo fotbalové trávničky, mediální strategii francouzského národního týmu ale i o vzájemném projevu solidarity po teroristickém útoku v pařížském koncertním sále Bataclan. Dále také o bezpečnosti fotbalistů ve Francii a v Turecku a výživě sportovců. Moderátor Petr Kubásek se v úvodu ptá hosta předzápasového studia a zahraničního zpravodaje České televize ve Francii Jana Šmída na to, zda zápas Anglie s Francií přesahuje hranice sportu. Podle Šmída výrazně a říká, že obě země si neumí vybrat, jestli jsou přátelé či nepřátelé. Kubásek rámcuje „mimo fotbalové záležitosti“ a ptá se Jana Šmída na kriminalitu ve Francii vůči fotbalistům. Ten popisuje případy loupežných přepadení domů hráčů PSG. Expert ČT sport Tomáš Sivok přidává vlastní zkušenost, kdy během angažmá v Turecku bydlel ve speciálně zabezpečeném resortu s ostatními hráči. Jan Šmíd pak mluví o oblíbenosti Oliviera Girouda mezi Francouzi. Tématům jsou věnovány 4 minuty a 12 vteřin, tedy přibližně 20 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 21 minut a 7 vteřin.

Semifinálovému zápasu Argentiny s Chorvatskem 13. prosince 2022 ve studiu předchází diskuze o emocích, jak z pohledu hráče, tak fanouška. David Kozohorský, reportér v Kataru, připravil příspěvek o fanoušcích Argentiny i Chorvatska. Na téma ve studiu navazuje moderátor Petr Kubásek, který mluví o své vlastní divácké zkušenosti s chorály argentinských fanoušků na mistrovství světa v Kataru. Expert ČT sport Tomáš Sivok vzpomíná na hráčské zážitky z angažmá v Turecku, kdy kvůli bezpečnosti musel několikrát opustit hřiště. Host studia Vladimír Šmicer mluví o atmosféře na stadionech v Anglii. Tématu byly věnovány 3 minuty a 41 vteřin, tedy přibližně 11 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 30 minut a 29 vteřin.

Ve studiu před semifinálovým střetem Francie s Marokem 14. prosince 2022 se objevuje téma mimořádných bezpečnostních opatření ve Francii. Z pařížské ulice Champs-Élysées se do studia živě připojil Jan Šmíd, zpravodaj České televize ve Francii. Popisuje situaci v místě, kde při úspěších, ať už marockého, či francouzského národního týmu v minulosti i v průběhu tohoto turnaje probíhaly oslavy fanoušků. Popisuje obavy místních z toho, že oslavy přerostou v násilí, jak toho byli ve Francii svědky při turnajových vítězstvích Maroka. Ve Francii žije početná populace Maročanů. Šmíd říká, že některé výlohy jsou na hlavní pařížské ulici preventivně zabezpečené. Utkání rámcuje jako velkou společenskou událost, která podle něj přesahuje hranice sportu. Říká, že se na zápas dívají i lidé, kteří fotbal běžně nesledují. Ve studiu i po jeho vstupu pokračuje diskuze o nepokojích vedená moderátorem Petrem Kubáskem za účasti hostů Tomáše Sivoka, Karla Poborského a Tomáše Pešíra. Režie divákům ukazuje záběry z oslav fanoušků, které se ve Francii přelily v pouliční nepokoje. Podle Kubáska násilné chování fanoušků přesahuje charakter sportu a není běžnou součástí mistrovství světa ve fotbale. Všichni hosté nepokoje odsuzují. O tématu se ve studiu diskutuje 4 minuty a 52 vteřin, tedy přibližně 15 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 30 minut a 13 vteřin.

Utkání o bronz mezi Chorvatskem a Marokem 17. prosince 2022 je jediným z posledních pěti předzápasových studií ČT sport, které nepojednává o mimosportovním tématu.

Předzápasové studio finálového zápasu 18. prosince 2022 se ve svém počátku věnuje hodnocení právě skončeného závěrečného ceremoniálu. Moderátor Petr Kubásek se ptá na názor experta ČT sport Lud'ka Zelenky, který ceremoniál přirovnává k tomu zahajovacímu. Říká, že Katar chtěl touto formou ukázat svou otevřenost světu a všichni, kteří navštívili šampionát, hodnotí jeho organizaci kladně. Moderátor se ptá na hodnocení prvního šampionátu v arabské zemi i Vladimíra Šmicera, který turnaj označuje za výjimečnou událost, stadiony byly podle něj nádherné a Katar vše zvládl na jedničku. Pozitivně se vyjadřuje o klimatu i krátkých vzdálenostech mezi jednotlivými stadiony. Říká, že hráči byli v teple a návštěvníci mohli navštívit i více utkání během jednoho dne. Reportér David Kozohorský v Kataru natočil rozhovor s předsedou Fotbalové asociace České republiky Petrem Fouskem, podle něj Katar zvládl úvodní „turbulence“ a mistrovství bude podle něj označováno za jedno z nejlepších. Podobně jako Šmicer vyzdvihuje lokálnost, tedy krátké přejezdy mezi jednotlivými stadiony. Moderátor Petr Kubásek následně uvádí video, které

před finálovým zápasem zveřejnil ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj jako prosbu za světový mír. Kubásek divákům vysvětluje, že ČT sport nabídne v předzápasovém studiu nabídne jen část videa ukrajinského prezidenta s tím, že zbytek je dostupný na jejich webových stránkách. Rozhodnutí ČT sport je nutné sledovat v kontextu rozhodnutí organizace FIFA, která odmítla žádost Zelenského na zveřejnění videa před finálovým zápasem mistrovství světa. Popsaným mimosportovním tématům byly věnovány 2 minuty a 26 vteřin, tedy přibližně 6 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 37 minut a 8 vteřin.

3.5 Mimosportovní témata na TV Nova

Na TV Nova začíná diskuze o mimosportovních tématech v úvodním studiu 20. listopadu 2022, které předcházelo zahajovacímu ceremoniálu. Moderátor Milan Štěrba diskutuje se svými hosty (Karlem Jarolímem, Františkem Strakou a Tomášem Ujfalušim) o pořádání mistrovství světa v netradičním termínu zimních měsíců. Podle Karla Jarolíma se uvidí teprve až po skončení šampionátu, jak narušení termínové listiny ovlivní zbytek sezóny. Do studia se z Kataru připojuje reportér TV Nova Radek Mazal a popisuje místní atmosféru. Štěrba se ho ptá i na možnost výkonu novinářské práce v Kataru. Otázka padla pravděpodobně v souvislosti se zprávami o omezování novinářů katarskými organizátory, k nimž mělo docházet před začátkem šampionátu.⁸¹ Reportér říká, že dosud nebyl nijak omezován, kromě natáčení uvnitř stadiónů a zabavení techniky na letišti. Dále referuje o množství fanoušků na místě i organizačním náporu na infrastrukturu. Velkým tématem úvodního studia je zákaz prodeje alkoholu na šampionátu. „*Nezlobte se na mě, ale oni taky musí respektovat nás. U nás patří pivčo na stadion, a tak by to mělo být. Ne, že Budweiser zaplatí 65 milionů dolarů a nakonec kouká do roury,*“ řekl k tématu František Straka, fotbalový trenér a expert TV Nova. Štěrba se ptá na popularitu fotbalu v Kataru trenéra Karla Jarolíma, který má zkušenost s arabským fotbalem. Podle něj je fotbal populárnější v Saúdské Arábii. O tématech se ve studiu diskutuje 12 minut a 26 vteřin, tedy přibližně 24 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 51 minut a 32 vteřin.

V druhém předzápasovém studiu TV Nova 21. listopadu 2022 se debatuje o popularitě fotbalu ve Spojených státech amerických. Moderátor Vojtěch Tichava se ptá

⁸¹ DAS, Shanti. Qatar World Cup accused of imposing ‘chilling’ restrictions on media [online]. London, ©2023 Guardian News & Media Limited or its affiliated companies, 15. 10. 2022 [cit. 2023-06-11]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/football/2022/oct/15/qatar-world-cup-tv-reports-restrictions>

Romana Bednáře, bývalého fotbalisty a experta TV Nova na zkušenosti s americkým fotbalem. Bednář připomíná svou zkušenost s dobrou atmosférou při přátelském utkání v Portlandu se svým tehdejším klubem West Bromwich Albion. Hostem studia je i Zdeněk Ondrášek, hráč se zkušeností z americké fotbalové soutěže Major League Soccer, a potvrzuje oblíbenost fotbalu v Portlandu. Tématu je věnována 1 minuta a 56 vteřin, tedy přibližně 5 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 34 minut a 52 vteřin.

Hostem třetího studia pro zápas Mexiko – Polsko 22. listopadu 2022 byl kromě Františka Straky a bývalého fotbalisty Horsta Siegela i římskokatolický kněz polského původu Zbigniew Czendlik. Moderátor Milan Štěrba uvedl příspěvek o vztahu mexického a polského fotbalu s náboženstvím jako souboj dvou zemí, které podle něj nejen ve fotbale často spoléhají na vyšší moc. Příspěvek zobrazoval roli víry pro fotbalisty Polska a užívání náboženských symbolů mexickými fanoušky při sledování zápasů národního mužstva. Štěrba na příspěvek ve studiu navázal debatou o spojení víry a fotbalu s Czendlikem, Strakou i Siegelem. V dalším příspěvku se reportér TV Nova v Kataru Radek Mazal věnoval přemístitelnému stadionu 974. Následně Štěrba téma ve studiu posunul dál a s hosty debatoval o tom, co by se mělo se stadiony dít po skončení šampionátu. Tématům je ve studiu věnováno 11 minut a 23 vteřin, tedy přibližně 34 % vysílacího času zkoumaného předzápasového studia, které trvalo 33 minut a 52 vteřin.

Mimosportovním tématem předzápasového studia 24. listopadu 2022 byl mediální obraz Cristiana Ronalda po rozhovoru s Piersem Morganem, který byl v plné délce publikován dva dny před zahájením mistrovství. Ronaldo v něm kritizuje svůj tehdejší klub Manchester United. Ve studiu se tématu věnuje moderátor Štěpán Sokol s Tomášem Ujfalušim, Pavlem Horváthem a Janem Kollerem zhruba 5 minut, tedy přibližně 15 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 34 minut a 19 vteřin.

Před utkáním Anglie – USA 25. listopadu 2022 se ve studiu diskutovalo o roli sociálních sítí ve fotbalovém světě i kyberšikaně směřující vůči obránci anglické reprezentaci Harry Maguirovi. Moderátor Milan Štěrba uvádí příspěvek o kritice fanoušků vůči fotbalistům na sociálních sítích. Po skončení příspěvku hosté (Jan Koller, Roman Bednář a Martin Jiránek) debatují o sociálních sítích i jejich neexistenci v době, kdy hráli na profesionální úrovni. Diskuzi o tématu je věnováno 5 minut a 23 vteřin, tedy přibližně 16 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 33 minut a 17 vteřin.

Pro utkáním Argentina – Mexiko byl hostem studia kromě Tomáše Ujfaluših a Martina Jiráňka i kuchař Emanuele Ridi. Moderátor Štěpán Sokol otevřel téma výživy sportovců i oblíbeného jídla Lionela Messiho, kterým je pizza. Ridi pak ve studiu připravil oblíbený pokrm argentinského útočníka. Tématu a přípravě pizzy bylo ve studiu věnováno 6 minut a 31 vteřin, tedy přibližně 19 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 33 minut a 8 vteřin.

Dne 27. listopadu 2022 moderátor Milan Štěřba uvádí příspěvek o vztahu španělského útočníka Ferrána Torrese s dcerou kouče reprezentačního výběru Španělska Luise Enriqueho. Po příspěvku následuje diskuze o vztazích fotbalistů i potencionálním tlaku na Torrese. Tématu je věnovány 2 minuty a 10 vteřin, tedy přibližně 6 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 35 minut.

Ve sledovaném vzorku byl mimosportovním tématům věnován největší prostor před utkáním Nizozemsko – Katar 29. listopadu 2022. Moderátor Milan Štěřba ve studiu přivítal kromě Františka Straky a Jana Kollera i Petra Fouska, předsedu Fotbalové asociace České republiky. V úvodu předzápasové relace se objevuje reportáž Radka Mazala z Kataru, která je kritická k tamní infrastruktuře, referuje o zákazu alkoholu, cenách občerstvení a bezpečnostních opatřeních. Štěřba se ve studiu následně dotazuje Fouska na organizaci mistrovství, kterou předseda FAČR hodnotí kladně. Tématem diskuze je i fotbalová diplomacie, zákaz alkoholu, mediální obraz prezidenta FIFA Gianni Infantina i plánovaná Evropská Superliga. Diskuze o mimosportovních tématech trvala 27 minut a 22 vteřin, tedy přibližně 75 % vysílacího času předzápasového studia.

Velký prostor dostala mimosportovní témata v následujícím přenosu 29. listopadu 2022, a to před zápasem Írán – USA. Do studia byla pozvána novinářka afgánského původu působící v Česku Fatima Rahimi. Komplexně rozebírá mimosportovní i sportovní rivalitu obou zemí. Moderátor Vojtěch Tichava společně s hosty Romanem Bednářem a Martinem Jiráňkem diskutovali s Fatimou o roli sportu v íránské společnosti nebo popularitě fotbalu v Íránu. Příspěvek připomenul smrt dvaadvacetileté Mahsy Amini po zásahu teheránské policie, jejíž skon nastartoval íránské protestní hnutí, do kterého zapojili i íránští fotbalisté na mistrovství v Kataru. Tichava navázal na příspěvek i ve studiu a ptá se Rahimi na možnost vyjadřování politického názoru íránskými fotbalisty. Fatima mluvila o íránských zavírání fotbalistů do vazby za vyjádření politických názorů. Informuje o společenském postavení fotbalistů v Íránu i o fotbalistech, kteří podporují místní režim. Diskuzi je věnováno 16 minut

a 8 vteřin, tedy přibližně 46 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 35 minut a 8 vteřin.

Naposledy se nespportovní téma na stanici TV Nova objevilo v předzápasovém vysílání Kostarika – Německo 1. prosince 2022. Moderátor Štěpán Sokol otevírá téma rozhodčí, která jako první žena zasáhne do zápasu mužského mistrovství světa ve fotbale. Hosté František Straka a Horst Siegel hodnotí rozhodnutí FIFA veskrze pozitivně a přejí si, aby se rozhodčí utkání vydařilo. Tématu byla ve studiu věnována 1 minuta a 53 vteřin, tedy přibližně 4 % vysílacího času předzápasového studia, které trvalo 34 minut a 35 vteřin.

3.6 Komparace

Mimosportovní témata se v předzápasových studiích ČT sport neobjevovala pouze ve formě diskuzí, ale byla i součástí reportáží, vstupů zahraničních reportérů a vůbec nejčastěji redakčních audiovizuálních příspěvků. Právě ty narušovaly monotónní ráz debaty hostů s moderátorem a otevíraly nová témata. Moderátoři na ně v některých případech navazovali, jindy nikoliv. Z výsledků zastoupených témat jasně vyplývá, že TV Nova obsáhla více mimosportovních tematických okruhů než ČT Sport, přesně o dva více. Rozdíl délky stopáže 32 předzápasových studií TV Nova činil v porovnání s 46 předzápasovými studiemi ČT sport 4 hodiny a 36 vteřin. Součet všech stopáží sledovaných relací TV Nova činil 18 hodin 26 minut a 16 vteřin. Z toho bylo 7 % vysílacího času věnováno mimosportovním tématům, konkrétně 1 hodina 30 minut a 12 vteřin. V případě ČT sport jde o 4 % vysílacího času, tedy 59 minut a 44 vteřin z celkového součtu 14 hodin 26 minut a 52 vteřin. Tento 3% rozdíl je nutné uvést v kontextu procentuálního výskytu mimosportovních témat, protože ten byl u ČT sport vyšší. Nespportovní témata se zde vyskytla v 39 % případů, zatímco u TV Nova v 31 %. Tento rozdíl by mohl být zavádějící, ale díky součtu časů, který byl mimosportovním tématům věnován, je zřejmé, že více prostoru tato témata dostala na TV Nova.

Jedním z možných důvodů mohou být nejen průměrně delší předzápasové relace, ale i výběr hostů. Zatímco si ČT sport do studia zvala současné či bývalé fotbalové trenéry a hráče nebo novináře, TV Nova si několikrát do studia pozvala člověka z nefotbalového prostředí. Příkladem je římskokatolický kněz Zbigniew Czendlik nebo kuchař Emanuele Ridi. S výběrem hostů souvisí v této práci definovaný pojem *gatekeeping*, tedy zásadní role moderátorů či redaktorů při tvorbě vysílání.

U obou stanic se ve vysílání střídali tři moderátoři. Na ČT sport největší počet přenosů moderoval Pavel Čapek, konkrétně 22, David Kozohorský 16 a Petr Kubásek 8. V případě TV Nova shodné množství 14 studií moderoval Milan Štěrba a Štěpán Sokol a zbylá 4 studia měl na starosti Vojtěch Tichava. Na rozdíl od počtu moderátorů se na obou stanicích leckdy lišilo složení hostů. Zatímco na TV Nova se ve studiu sešli vždy tři hosté, na ČT sport byli v 15 případech dva hosti a jednou byl ve studiu jen jeden host, respektive expert. Dramaturgie závěrečné části předzápasového studia se na obou stanicích také lišila. Zatímco na ČT sport moderátor předal formou otázky poslední slovo předzápasové relace dvojici komentátorů, která zápas uvedla, na TV Nova předzápasové studio ukončil moderátor a komentátoři se ke slovu dostali až po stříhu na stadion.

Příspěvky či reportáže se na ČT sport objevovaly častěji než v případě TV Nova. Obě televize měly v místě konání po celou dobu reportéra. ČT sport vystřídala Kataru trojici Petr Kubásek, Marek Svačina a David Kozohorský. Reportér TV Nova Radek Mazal strávil v této zemi celý šampionát.

Co se týče způsobu uchopení mimosportovních témat u obou televizí, tak z mého pozorování vyplývá, že ČT sport k jejich prezentaci mnohem častěji využívala reportáže či jiným slovem příspěvky. Prostor, který jim byl věnován závisel jednak na jejich délce, ale i moderátorovi a jeho následném rozhodnutí téma ve studiu s hosty dál rozvíjet či nikoliv. Moderátor Pavel Čapek ze všech moderátorů veřejnoprávní stanice nejčastěji nenavazoval na tyto příspěvky (celkem čtyřikrát). Důvodem může být osobní preference nebo orientace na sportovní témata, ale i obava ze směřování následné diskuze a hledu na expertízu hostů, kteří z valné většiny pocházeli z fotbalového prostředí. Rozdíl v přístupu je ovšem zřejmý nejen ve srovnání s TV Nova, kde bylo příspěvků méně a častěji na ně navazovali, ale při porovnání s kolegou Čapka Petrem Kubáskem. Ten na příspěvek s nespportovní tematikou se svými hosty navázal vždy.

Na TV Nova témata většinou otevíral sám moderátor. Důležitá byla i odlišnost v přístupu ke vzájemné interakci hostů, tedy moderátorem vymezeném prostoru k volné diskuzi. Zatímco hosté komerční televize na sebe často volně navazovali a doplňovali se, na ČT sport se k tématům vyjadřovali výhradně až po vyzvání moderátora. Lišil se také počet hostů, kterým obě stanice ve studiích dávali prostor. Erich Brabec byl například jediným, který na veřejnoprávní televizi dostal prostor k vyjádření svého názoru k zákazu alkoholu v Kataru. Naopak TV Nova dala u tohoto tématu prostor k diskuzi všem pozvaným. Tento

přístup demonstruji pouze na jednom případě, ale do určité míry se takto dá generalizovat i zbytek zkoumaného vzorku. Komerční televize tedy u mimosportovních témat častěji využívala názoru všech nebo většiny svých hostů. Zatímco na ČT sport se ke slovu dostávali jen dotazovaní. Dle mého názoru mohl přístup TV Nova vést k větší otevřenosti hostů i při debatě o záležitostech přímo nesouvisejících s fotbalem. Přístup veřejnoprávní stanice naopak působí jako snaha témata pokrýt jen okrajově a nerozebírat je do hloubky.

Popsání názorového vývoje jednotlivých hostů jsem si stanovil jako jeden z cílů této práce. Z analýzy sledovaného vzorku vyplývá, že k němu nedošlo u žádného z hostů, protože byl znemožněn tím, že se ve studiu neobjevovali dostatečně často. Například výše citovaný Luděk Klusáček se na ČT objevil jen jednou, Vladimír Šmicer zase jen na konci šampionátu. Názorový vývoj ale lze pozorovat na celkovém vyznění předzápasového vysílání veřejnoprávní stanice. Ta v úvodním studiu referovala o obavách z pořadatelství v Kataru, zákazu alkoholu a příznivých klimatických podmínkách, tedy o tématech s negativní konotací. Zatímco v závěrečných studiích se organizace celého turnaje hodnotí pozitivně. Negativně se ve finální fázi naopak referuje o pouličních nepokojích ve Francii a Belgii. U TV Nova je nemožné pozorovat podobnou změnu kvůli absenci mimosportovních témat od předzápasového studia 1. prosince 2022 až do konce mistrovství. Ze strany moderátorů či hostů komerční televize tedy nedošlo k žádné revizi témat z úvodu mistrovství jako na ČT sport.

Závěr

Tato práce se věnovala nesportovním či mimosportovním tématům v předzápasových studiích ČT sport a TV Nova během mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022. V analytické části jsem popsal jednotlivá nesportovní témata, určil jejich výskyt, četnost a porovnal vysílací čas, kterým jim byl věnovaný se zbytkem sportovní diskuze. V metodologické části jsem si pro analýzu stanovil čtyři výzkumné otázky:

VO1: O jakých mimosportovních tématech se diskutovalo v předzápasových studiích ČT sport a TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022?

Na základě metodologického způsobu tzv. *emergent kódování*, kdy jsem si nejprve předběžně prozkoumal sledovaný vzorek, a poté jsem si stanovil osm nesportovních tematických kategorií,⁸² které se objevovaly v předzápasových studiích. Patří mezi ně alkohol, podnebí, bezpečnost, fanoušci, politika a lidská práva, katarské pořadatelství, náboženství a média. Z analýzy mi vyšlo, že vůbec nejčastěji (celkem osmkrát) se na ČT sport diskutovalo o tématech souvisejících s fanoušky. Podobné to bylo u TV Nova, kdy se shodně nejčastěji (třikrát) debatovalo o tématech spojených fanoušky a politikou, případně lidskými právy. Na rozdíl od veřejnoprávní televize zde ale bylo zastoupeno všech osm tematických kategorií. V předzápasových studiích ČT sport se objevilo jen šest kategorií, chyběla diskuze o náboženství a médiích.

VO2: V kolika předzápasových studiích ČT sport a TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022 se diskutovalo o mimosportovním tématu?

Mimosportovní téma se na ČT sport objevilo v 18 z 46 předzápasových studií, tedy přibližně v 39 % případů. Na TV Nova se mimosportovní téma objevilo v 10 z 32 předzápasových studií, tedy přibližně v 31 % případů.

VO3: Jaký časový poměr v předzápasových studiích ČT sport a TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022 tvořila diskuze o mimosportovních tématech v porovnání se zbytkem diskuze?

⁸² TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Vydání první. Praha: Portál, s.r.o., 2010, s. 106. ISBN 978-80-7367-683-4.

Na ČT sport se o mimosportovních tématech se v porovnání se zbytkem diskuze diskutovalo ve 4 % vysílacího času. U TV Nova mimosportovní diskuze činila 7 % vysílacího času.

VO4: Jak se diskutovalo o mimosportovních tématech ve studiích ČT sport a TV Nova k mistrovství světa ve fotbale v Kataru 2022?

Jak napovídají výše zmíněná čísla, nespportovní témata byla v předzápasových studiích obou stanic zastoupena jen okrajově. Nespportovní diskuze v předzápasových ČT sport probíhala zejména v reakci moderátora a jeho hostů na reportáž, informaci zahraničního zpravodaje nebo společenskou debatu na sociálních sítích či v médiích. Jen zřídka moderátor otevřel nespportovní téma sám od sebe. Na ČT sport tedy pozorujeme snahu se mimosportovním tématům spíše vyhýbat a referovat hlavně o sportovních záležitostech. Koneckonců, těmito slovy otevírá David Kozohorský první předzápasové studio této veřejnoprávní stanice k mistrovství světa. Nepříjemnost diskuze o vážných mimosportovních témat demonstuje i omezený prostor, který dostávají hosté. Jak zmiňuji v kapitole 3.6 *Komparace*, na nespportovní témata nejsou zpravidla dotazování všichni přítomní hosté.

Na TV Nova se k diskuzi o mimosportovních tématech přistupuje na jinak. Prostor k vyjádření zde většinou dostávají všichni hosté. Nespportovní témata zde i na rozdíl od veřejnoprávní televize běžně otevírá moderátor. Důležitou roli tu hraje také volná diskuze mezi hosty a vzájemné doplňování či navazování na sebe. Tuto volnost debaty na komerční televizi způsoboval pravděpodobně i větší prostor, který byl obecně nespportovním tématům na TV Nova věnován. Jak vyplývá z údajů uvedených výše, na komerční televizi šlo o 3 % více vysílacího času než na ČT sport.

V teoretické části této práce jsem definoval termín *gatekeeping*, který podle mé analýzy sehrál ve sledovaném vzorku zcela zásadní roli. Rozhodovací proces jednotlivých moderátorů ovlivňoval průběh diskuze o nespportovních tématech. Šlo nejen o výběr témat pro danou relaci a složení hostů ve studiu. Obsah předzápasových studií ovlivňovalo moderátorské dotazování pouze určitého počtu hostů a navazování či nenavazování na jednotlivá nespportovní témata v příspěvcích.

V teoretické části jsem parafrázoval Phila Andrewse, podle nějž je sportovní obsah pro média velkým marketingovým tahákem, a tak do něj investují nemalé prostředky. Jeho teorii potvrdili obě zkoumané televizní stanice. Například TV Nova pro vysílání zápasových

studií k mistrovství světa použila největší sportovní studio u nás⁸³, k vysílacím právům se navíc dostala jen díky nákupu od ČT, která se kvůli úsporám části práv vzdala.⁸⁴ Na ČT sport zase nechyběl doprovodný program v podobě pořadů jako *FIFA World Cup za oponou* nebo *Sumář dne*.

Tato práce ponechává prostor pro další, jinak zaměřený výzkum v této oblasti. Pro analýzu jsem si zvolil pouze předzápasová studia a opomenul přestávková či pozápasová studia, která ale skýtají možnosti dalšího bádání. Nabízí se i porovnání mediálního pokrytí nesportovních témat u posledních dvou nebo třech mistrovství světa ve fotbale. Nutno podotknout, že tematické zaměření nemusí být jen a pouze nesportovní. Kvalitativně lze také zkoumat sportovní diskuzi ve studiích, která je o mnoho rozsáhlejší, ale o to možná zajímavější. Výzkum by se mohl věnovat i samotnému komentáři během zápasů mistrovství nebo srovnání role experta a komentátora. Nad rámec nesportovních diskuzí v předzápasových studiích jsem se rozhodl do práce zařadit i příspěvky či reportáže o nesportovních tématech, které byly součástí zkoumaného vysílání obou stanic. Předmět pozorování jsem tak rozšířil i na to, zda budou témata v této formě rozváděna moderátory a hosty ve studiu. Jak jsem již uvedl, tento postup byl častější u TV Nova. V jejím vysílání bylo ale podobných příspěvků méně než na ČT sport, což mohlo vést k jejich častějšímu zařazení do diskuze ve studiu.

Summary

This thesis focused on non-sporting topics in the pre-match studios of CT Sport and TV Nova during the 2022 FIFA World Cup in Qatar. In the analytical part, I described individual non-sporting topics, determined their occurrence and frequency, and compared the airtime devoted to them with the rest of the sports discussion. In the methodological part, I set four research questions for the analysis:

⁸³ Mistrovství světa ve fotbale nabídne TV Nova, Nova Action a Voyo. In: *TV Nova* [online]. © (2023) TV Nova, 18. 10. 2022 [cit. 19. 6. 2023]. Dostupné z: <https://tv.nova.cz/clanek/473993-mistrovstvi-sveta-ve-fotbale-nabidne-tv-nova-nova-action-a-voyo>

⁸⁴ ČT SPORT. Česká televize prodala část práv na fotbalové MS v Kataru. S Novou bude sdílet 14 duelů. In: *sport.ceskatelevize.cz* [online]. © Česká televize 1996-2021, 29. 8. 2022 [cit. 19. 6. 2023]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/fotbal/ceska-televize-prodala-cast-prav-na-fotbalove-ms-v-kataru-s-novou-bude-sdilet-14-duelu/630ce178404d1c5e726562a9>

1. What non-sporting topics were discussed in the pre-match studios of ČT Sport and TV Nova for the 2022 FIFA World Cup in Qatar?

Based on a methodological approach so called *emergent coding*, where I first pre-screened the study sample and then established eight non-sporting topic categories that appeared in the pre-match studios. These included alcohol, climate, security, fans, politics and human rights, Qatari hosting, religion and media. From my analysis, I found that the most frequent topics discussed on ČT Sport in general (eight times in total) were fan – related. This was similar to TV Nova, where the most frequently discussed topics were fan-related and politics or human rights. However, unlike on public television, all eight categories were represented on TV Nova. Only six categories appeared in the pre-match studios of ČT Sport, with discussions on religion and media missing.

2. In how many of ČT Sport and TV Nova's pre-match studios for the 2022 World Cup in Qatar was there a discussion of a non-sporting topic?

A non-sporting topic appeared in 18 out of 46 pre-match studios on ČT Sport, approximately 39% of the time. On TV Nova, the off-sport topic appeared in 10 out of 32 pre-match studios, approximately 31% of the time.

3. What proportion of time in the pre-match studios of ČT Sport and TV Nova for the Qatar 2022 World Cup did the discussion of off-sport topics account for compared to the rest of the discussion?

On ČT Sport, non-sporting topics were discussed in 4% of the airtime compared to the rest of the discussion. On TV Nova, the off-sport discussion accounted for 7% of the airtime.

4. How were non-sporting topics discussed in the studios of ČT Sport and TV Nova for the 2022 FIFA World Cup in Qatar?

As the figures above suggest and mainly the answer to the third question, non-sporting topics were only marginally represented in the pre-match studios of both stations. The non-sporting discussion in the pre-match ČT Sport studios was mainly in the reaction of the presenter and his guests to a report or an information from a foreign correspondent or a current affair in the media. Only rarely did the presenter open a non-sporting topic by himself. Thus, on ČT Sport, we observe a tendency to avoid non-sporting topics and to report mainly on sporting issues.

The awkwardness of discussing serious non-sporting topics is demonstrated by the limited space given to guests. As I mention in Section 3.3 *Komparace*, not all guests present are usually interviewed on non-sporting topics.

On TV Nova, the discussion of non-sporting topics is approached differently. All guests are usually given the floor when discussing a topic. Unlike on public television, non-sporting topics are normally raised by the presenter. Free discussion between guests and complementing or building on each other also plays an important role. This freedom of debate on commercial television was probably also due to the greater space given to non-sporting topics on TV Nova in general. As shown in the data above, commercial TV Nova gave 3% more of its airtime to non-sporting topics than ČT Sport.

In the theoretical part of this thesis, I defined the term gatekeeping which according to my analysis played a quite crucial role in the sample studied. The decision-making process of individual presenters influenced the flow of discussion on non-sport topics. It was not only about the selection of topics for a given session and the composition of guests in the studio. The content of the pre-match studios was influenced by the moderators' questioning only a certain number of guests and the raising or not raising of particular non-sporting topics in the contributions.

This thesis leaves much room for further, differently focused research in this area. I have chosen only the pre-match studios for this analysis, deliberately omitting studio during the match break or post-match studio. However, there might be more interesting information to study. A comparison of media coverage of non-sporting issues in the last two or three World Cups is also available. It should be noted that the thematic focus does not have to be exclusively non-sporting. It is also possible to qualitatively examine the sporting discussion in the studios. Research could also look at the actual commentary during championship matches or the comparison between the role of the expert and the commentator. Beyond the non-sporting discussions in the pre-match studios, I decided to include reports discussing non-sporting topics that featured on the pre-match studios. Thus, I extended the subject of observation to whether topics would be elaborated in this form by presenters and guests in the studio. As I have already indicated, this practice was more common with TV Nova. However, there were fewer similar contributions in its broadcasts than on ČT Sport which might be the reason for why they were discussed more often.

Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

BILLINGS, Andrew C. *Sports media: transformation, integration, consumption*. New York: Routledge, 2014. ISBN 978-0-415-70332-1.

BOYLE, Raymond. *Sports journalism: context and issues*. London: SAGE, 2006. ISBN 1-4129-0798-5.

BRUNS, Axel. *Gatewatching: Collaborative Online News Production*. New York: Peter Lang Publishing, 2005. ISBN 0-8204-7432-0.

DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. První vydání. Praha: Dokořán, 2008. ISBN 978-80-7363-131-4.

HALADA, Jan a Barbora OSVALDOVÁ. *Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru*. Praha: Univerzita Karlova, Nakladatelství Karolinum, 2017. ISBN 978-80-246-3752-5.

HENDL, Jan. *Úvod do kvalitativního výzkumu*. Praha: Karolinum, 1999, 278 s. ISBN 80-246-0030-7.

KONČELÍK, Jakub, Pavel VEČEŘA a Petr ORSÁG. *Dějiny českých médií 20. století*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-698-8.

MEYROWITZ, Joshua, Jan JIRÁK, Kateřina JONÁŠOVÁ, Irena REIFOVÁ, Tomáš TRAMPOTA, Zuzana ZEJDOVÁ a Štefan ŠVEC. *Všude a nikde: vliv elektronických médií na sociální chování*. Praha: Karolinum, 2006, s. 104. ISBN 80-246-0905-3.

MORAVEC, Václav. *Proměny novinářské etiky*. Praha: Academia, 2020. ISBN 978-80-200-3111-2.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Praha: Grada Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-3568-9.

STRAUSS, Anselm L., Stanislav JEŽEK a Juliet M. CORBIN. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. Boskovice: Albert, 1999. ISBN 80-85834-60-X.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-683-4

TRAMPOTA, Tomáš. *Zpravodajství*. Praha: Portál, 2006. ISBN 80-7367-096-8.

Odborné elektronické publikace

ABRAMS, Roger I. *Playing Tough The World of Sports and Politics* [online]. Boston: Northeastern University Press, 2013, s. 225 [cit. 2. 6. 2023]. ISBN 1-55553-815-0. Dostupné z: <https://web.p.ebscohost.com/ehost/detail/detail?vid=0&sid=bec59b73-95d0-4578-beee-f402c72fa043%40redis&bdata=Jmxhbm9Y3Mmc210ZT1laG9zdC1saXZl#AN=598532&db=e000xww>

ANDREWS, Phil. *Sports Journalism: A Practical Introduction* [online]. Druhé vydání. 55 City Road: SAGE Publications, Ltd, 2014, s. 4–21 [cit. 19. 5. 2023]. ISBN 9781526401939. Dostupné z: <https://doi.org/10.4135/9781526401939>

BILLINGS, Andrew C., WENNER, Lawrence A. *Sport, media and mega-events* [online]. London: Routledge, 2017, s. 85 [cit. 30. 4. 2023]. ISBN 1-315-68052-1. Dostupné z:

<https://www-taylorfrancis-com.ezproxy.is.cuni.cz/books/edit/10.4324/9781315680521/sport-media-mega-events-lawrence-wenner-andrew-billings>

BILLINGS, Andrew C, ANGELINI, James R, WU, Dan. Nationalistic notions of the superpowers: comparative analyses of the American and Chinese telecast in the 2008 Beijing olympiad. *Journal of broadcasting & electronic media* [online]. Broadcast Education Association, 2011, **55**(2), 251 [cit. 22. 4. 2023]. ISSN 0883-8151. Dostupné z: <https://web.p.ebscohost.com/ehost/pdfviewer/pdfviewer?vid=0&sid=91a9e8c2-ca04-4904-886f-03476dcb71d5%40redis>

ENGLISH, Peter; MURRAY, Richard. North Korea and the 'Peace Games': media representations of sport and politics at the 2018 winter Olympics. *Continuum (Mount Lawley, W.A.)* [online]. Abingdon: Routledge, 2022, **36** (1), s. 117-134 [cit. 22. 4. 2023]. ISSN 1030-4312. Dostupné z: doi:10.1080/10304312.2021.1965542

GEE, Sarah L. *Sport, alcohol and social inquiry: a global cocktail* [online]. London: Emerald Publishing Limited, 2020, s. 107-108 [cit. 29. 4. 2023]. ISBN 1-78769-841-6. Dostupné z https://web.p.ebscohost.com/ehost/ebookviewer/ebook/ZTAwMHh3d19fMjM5MDE3N19fQU41?sid=a1792ab5-14b7-4b05-a5e4-9abcde52af73@redis&vid=2&format=EB&lpid=lp_99&rid=0

CHADWICK, Simon. *The business of the FIFA World Cup* [online]. London: Routledge, 2022, s. 249. ISBN 1-003-12179-9. Dostupné z: doi:10.4324/9781003121794

MÜLLER, Martin. What makes an event a mega-event? Definitions and sizes. *Leisure studies* [online]. London: Routledge, 2015, **34**(6), s. 627-642 [cit. 30. 4. 2023]. ISSN 0261-4367. Dostupné z: doi:10.1080/02614367.2014.993333

McEnnis, Simon. *Disrupting Sports Journalism* [online]. První vydání. Milton, United Kingdom: Taylor & Francis Group, 2021. [cit. 1. 6. 2023]. ISBN 9781000504446. Dostupné z: <http://ebookcentral.proquest.com/lib/cuni/detail.action?docID=6802643>

SCHALLHORN, Christiana. "The land of football": An analysis of media coverage of the 2014 FIFA World Cup and its effects on people's perceptions of Brazil. *International journal of intercultural relations* [online]. New Brunswick: Elsevier, 2019, **72**, 25-35 [cit. 30. 4. 2023]. ISSN 0147-1767. Dostupné z: doi: 10.1016/j.ijintrel.2019.06.002

Ostatní elektronické zdroje

Canal+ má zájem o tendr na vysílání fotbalové ligy, záleží na podmínkách. In: České noviny [online]. © Copyright 2023 ČTK, 28. 4. 2023 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.ceskenoviny.cz/zpravy/canal-ma-zajem-o-tendr-na-vysilani-fotbalove-ligy-zalezi-na-podminkach/2358331>

ČT SPORT. Vedení Budějovic otočilo a distancuje se od pořadatelské služby, která zbilá fanouška Jablonce. In: *sport.ceskatelevize.cz* [online]. © Česká televize 1996-2021, 25. 04. 2023 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/fotbal/1-liga/vedeni-budejovic-otocilo-a-distancuje-se-od-poradatelske-sluzby-ktera-zbila-fanouska-jablonce/64479b36f91255b5ebb96ea6>

ČT SPORT. Česká televize prodala část práv na fotbalové MS v Kataru. S Novou bude sdílet 14 duelů. In: *sport.ceskatelevize.cz* [online]. © Česká televize 1996-2021, 29. 8. 2022 [cit. 19. 6. 2023]. Dostupné z: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/fotbal/ceska-televize-prodala-cast-prav-na-fotbalove-ms-v-kataru-s-novou-bude-sdilet-14-duelu/630ce178404d1c5e726562a9>

David Beckham's Qatar Stopover. In: *Youtube* [online]. 30. 8. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=yRy2FOpCvws>

DEIGHTON, Katie. How Budweiser Tackled a Beer-Free World Cup. In: *The Wall Street Journal* [online]. Copyright ©2023 Dow Jones & Company, Inc., 9.2. 2023 [cit. 29. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.wsj.com/articles/how-budweiser-tackled-a-beer-free-world-cup-11675899890>

FIFA: Pod povrchem. In: *Netflix* [online]. 9. 11. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.netflix.com/cz/title/8022111>

FILÍPEK, Štěpán. Mámo, koukej, hraje Messi! MS podle sledovanosti. Jaký podíl měla Nova? In: *iSport.cz* [online]. © 2001-2023 Copyright CZECH NEWS CENTER a.s. a dodavatelé obsahu, 22. 12. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://isport.blesk.cz/clanek/fotbal-reprezentace-ms-fotbal-2022/424716/mamo-koukej-hraje-messi-ms-podle-sledovanosti-jaky-podil-mela-nova.html>

HRABĚ, Stanislav. Katar byl malou fotbalovou olympiádou. V Americe 2026 čekejte opak. In: *Seznam Zprávy* [online]. Praha, © Seznam Zprávy, a.s., 20.12.2022 [cit. 21. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/sport-fotbal-ms-ve-fotbale-katar-byl-malou-fotbalovou-olympiadou-v-americe-2026-cekejte-opak-221672>

INGLE, Sean. David Beckham claims World Cup will be platform for progress and tolerance. In: *The Guardian* [online]. London, ©2023 Guardian News & Media Limited or its affiliated companies, 17. 11. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.theguardian.com/football/2022/nov/17/david-beckham-claims-qatar-world-cup-will-be-platform-for-progress-and-tolerance>

JONES, Marc Owen. *Digital Authoritarianism in the Middle East: Deception, Disinformation and Social Media* [online]. Hurst Publishers, 2022, s. 158 [cit. 21. 4. 2023]. ISBN 9781787388826.

Dostupné z: <https://ebookcentral.proquest.com/lib/cuni/detail.action?docID=7030358>

Legacy in Action: Qatar's revolutionary stadium cooling technology. In: *FIFA* [online]. © 1994-2023, 10. 11. 2022 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.fifa.com/social-impact/sustainability/news/legacy-in-action-qatars-revolutionary-stadium-cooling-technology>

MACKEY, Ed. How Premier League TV rights work and how they impact your costs and subscriptions. In: *The Athletic* [online]. © 2023 The Athletic Media Company, 8. 3. 2023 [cit. 25. 4. 2023]. Dostupné z: <https://theathletic.com/4240951/2023/03/08/premier-league-tv-rights-how-work-cost/>

Mistrovství světa ve fotbale nabídne TV Nova, Nova Action a Voyo. In: *TV Nova* [online]. © (2023) TV Nova, 18. 10. 2022 [cit. 19. 6. 2023]. Dostupné z: <https://tv.nova.cz/clanek/473993-mistrovstvi-sveta-ve-fotbale-nabidne-tv-nova-nova-action-a-voyo>

NÁRODNÍ SPORTOVNÍ AGENTURA. Výsledky výzkumů: Míry popularity sportu v České republice 2020, Finanční náročnosti provozování sportů z hlediska pořízení potřebné výstroje a výzbroje [online]. Národní sportovní agentura, 12. 1. 2021 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: https://agenturasport.cz/wp-content/uploads/2021/01/Vyzkumy_popularita_a_fin_narocnost_sportu_2020-2.pdf

NETO, Virgilio. Olympic Spirit: The story of Korea's unified ice hockey team at the 2018 PyeongChang Winter Olympics. In: *Olympics.com* [online]. TM © 2023 – International Olympic Committee, 27. 6. 2023 [cit. 30. 6. 2023]. Dostupné z: <https://olympics.com/en/news/olympic-spirit-the-story-of-korea-s-unified-ice-hockey-team-at-the-2018-pyeongch>

Qatar: Types of criminalisation. In: *Human Dignity Trust* [online]. London, © 2023 [cit. 30. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.humandignitytrust.org/country-profile/qatar/>

Share Qatar 2022: Groups, fixtures, stadiums, squads, tickets and more. In: *FIFA* [online]. © 1994-2023 FIFA, 15. 11. 2022 [cit. 21. 4. 2023]. Dostupné z: <https://www.fifa.com/fifaplus/en/articles/qatar-2022-all-qualified-teams-groups-dates-match-schedule-tickets-more>

ŠAFRÁNEK, Jakub. Zapalovači rozněčují fotbalovou republiku. Ale základ je gymnastika, zní ze Strahova. In: *Aktuálně.cz* [online]. Atlas.cz 1999-2023 © Economia, a.s., 18. 3. 2020 [cit. 12. 5. 2023]. Dostupné z: <https://sport.aktualne.cz/fotbal/otakar-mestek-facr/r~ccf74fca5e3b11eab408ac1f6b220ee8/>

Absolventské práce

NEJEDLÝ, Matěj. *České sportovní televizní stanice na sociálních sítích: komparace soukromého a veřejnoprávního kanálu* [online]. Praha, 2023 [cit. 25. 4. 2023]. Diplomová práce. Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra mediálních studií. Vedoucí diplomové práce Mgr. Ing. Kateřina Turková, Ph.D. Dostupné z: <https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/179373/120437540.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

ŠPAČEK, Michael. *Mediální obraz letních olympijských her 1956 a 1960 v československém dobovém tisku* [online]. Praha, 2021 [cit. 23. 4. 2023]. Diplomová práce. Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce doc. PhDr. Alice Němcová Tejkalová, Ph.D. Dostupné z: [https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/127376/120386709.pdf?sequence=](https://dspace.cuni.cz/bitstream/handle/20.500.11956/127376/120386709.pdf?sequence=1)

1

Teze bakalářské práce

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce	
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:	
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Bartošek Martin	Razítko podatelny: <div style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 5px 0;"> <p style="text-align: center; font-weight: bold;">Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd</p> <p>Došlo dne: 14-03-2023 -1-</p> <p>Čj: <i>44</i> Příloh:</p> <p>Přiděleno:</p> </div>
Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta: 2022/2023	
Fakultní e-mail diplomantky/diplomanta: 73050222@fsv.cuni.cz	
Studijní program/speciálizace: Komunikační studia (B0321A180005)/Žurnalistika	
Název práce v češtině: Nesportovní témata ve studiích ČT sport a TV Nova během MS ve fotbale 2022	
Název práce v angličtině: Non-sporting Topics on TV Studios of ČT sport and TV Nova During the World Cup 2022	
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2022/2023) (diplomovou práci je možné obhajovat <u>nejdříve</u> šest měsíců od schválení tezí) LS 2022/2023	
Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků): Práce se bude věnovat nesportovním tématům diskutovaným ve studiích ČT sport a TV Nova v průběhu MS ve fotbale 2022 v Kataru. Sledované období je od 20. 11. 2022 do 18. 12. 2022. Předmětem zkoumání budou všechna předzápasová studia ČT sport a TV Nova v průběhu fotbalového šampionátu. Cílem práce je zjistit, jakým nesportovním tématům se moderátoři a jejich hosté na obou stanicích věnovali. Dále také popsat jednotlivé mluvčí ve studiích a porovnat přístupy k debatě o těchto tématech na České televizi a TV Nova. Výzkumná část práce se bude věnovat i tomu, která nesportovní témata převažovala. Popíšu případný názorový vývoj debatujících v průběhu mistrovství. Výstupem práce bude i celkový časový poměr debaty o nesportovních tématech v porovnání se zbytkem sportovní diskuze na obou televizních stanicích.	
Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu): <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod 2. Teoretická část <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Média a sport – postavení fotbalu v médiích 2.2 Zpracování vybraných mimosportovních témat v historii sportovní žurnalistiky 2.3 Mistrovství světa ve fotbale 2022 v Kataru 3. Výzkumná část <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Představení metod výzkumu – kvalitativní a kvantitativní obsahová analýza 3.2 Představení televizních stanic ČT sport a TV Nova 3.3 Moderátoři a jejich hosté ve studiu 4. Analýza nesportovních témat v předzápasových studiích ČT sport a TV Nova <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Předzápasová studia ČT sport 4.2 Předzápasová studia TV Nova 4.3 Srovnání diskuzí o nesportovních tématech na ČT sport a TV Nova 5. Závěr 6. Literatura a prameny 7. Přílohy 	
Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období jeho analýzy): Předzápasová televizní studia ke všem vysílaným zápasům MS ve fotbale 2022 v Kataru na ČT sport a TV Nova. Období celého šampionátu od 20. 11. 2022 do 18. 12. 2022.	
Postup (technika) při zpracování materiálu: Kvalitativní a kvantitativní obsahová analýza.	

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2–5 řádků):

STEEN, Rob. *Sports journalism: a multimedia primer*. 2nd ed. London: Routledge, 2015. ISBN 978-0-415-74214-6.

Kniha pojednává o základních zásadách praxe sportovní žurnalistiky na všech mediálních platformách. Věnuje se i roli sociálních médií a vzestupu on-line žurnalistiky.

CORBYN, Juliet a Anslem L. STRAUSS. *Základy kvalitativního výzkumu: postupy a techniky metody zakotvené teorie*. I. Brno: Sdružení Podané ruce, 1999. ISBN 9788085834604.

Autoři definují základní pojmy spojené s kvalitativním výzkumem, popisují jednotlivé postupy a techniky. Přispívají praktickými radami pro vedení výzkumu. Dále se také věnují způsobům analýzy velkého množství dat.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-262-0260-8.

Práce se věnuje praktickým postupům pro výzkum médií. Dále také popisuje nastiňnou problematiku na příkladech z českého prostředí.

DĚKANOVSKÝ, Jan. *Sport, média a mýty: Zlatí hoši, královna bílé stopy a další moderní hrdinové*. Praha: Dokořán, 2008. ISBN 978-80-7363-131-4.

Autor se v knize zabývá fenoménem sportu, a to zejména z diváckého hlediska. Zamýšlí se nad rolí médií ve sportu, jak ho přetvářejí a jakou roli mají média ve sportu. Popisuje vzestup zájmu většinové společnosti o sport po nástupu masových médií.

SEDLÁKOVÁ, Renata. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. I. Praha: Grada Publishing, 2014. ISBN 978-80-247-3568-9.

Kniha představuje postupy používané při sportovních či kulturních výzkumech. Autorka představuje pravidla vytváření a ověřování poznatků získávaných při odborné práci.

HALADA, Jan a Barbora OSVALDOVÁ, ed. *Slovník žurnalistiky: výklad pojmů a teorie oboru*. Praha: Univerzita Karlova, nakladatelství Karolinum, 2017. ISBN 978-80-246-3752-5.

Dílo obsahuje hesla z jednotlivých komunikačních oborů, jak z prostředí mediálních studií, žurnalistiky či marketingu. Obsahuje definice jednotlivých pojmů spolu s reálnými příklady z mediálního prostředí.

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let):

KREJCÁREK, Tomáš. *Srovnání mediálního pokrytí Mistrovství světa ve florbale mužů v letech 2008 a 2018*. Praha, 2020. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Němcová Tejkalová, Alice.

SŮSA, Richard. *Srovnání mediálního pokrytí fotbalového klubu SK Slavia Praha v závěru sezon 2013/2014 a 2018/2019 ve vybraných médiích*. Praha, 2021. Bakalářská práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Trunečka, Ondřej.

<p>PAVLAČKOVÁ, Monika. <i>Mediální obraz ženského fotbalu v deníku Sport</i>. Praha, 2022. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra mediálních studií. Vedoucí práce Turková, Kateřina</p> <p>PĚRUŠKA, Jan. <i>Mediální obraz fotbalového klubu AC Sparta Praha v deníku Sport po vstupu Czech News Center Daniela Křetínského na mediální trh</i>. 2018. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Katedra žurnalistiky. Vedoucí práce Trunečka, Ondřej</p> <p>Datum / Podpis studenta/ky</p>

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:	
Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:	
Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:	
Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.	
Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.	doc. PhDr. Alice Němcová Tejkalová, Ph.D.
doc. PhDr. Alice Němcová Tejkalová, Ph.D.	Tejkalová, Ph.D.
Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga	Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

<p>TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO VE VYHLÁŠCE ŘEDITELE INSTITUTU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNÝ FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO VÝTIŠKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.</p> <p>TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU.</p>
--

Seznam příloh

Příloha č. 1: Zastoupení jednotlivých témat na ČT sport (graf)

Příloha č. 2: Zastoupení jednotlivých témat na TV Nova (graf)

Příloha č. 3: Počet mimosportovních témat ve studiích ČT sport (graf)

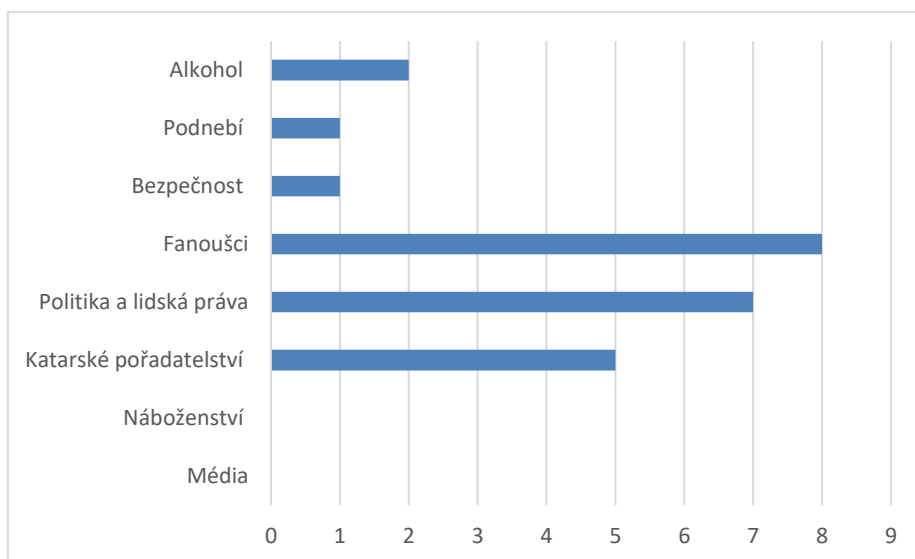
Příloha č. 4: Počet mimosportovních témat ve studiích TV Nova (graf)

Příloha č. 5: Časový poměr nesportovních témat na ČT sport (graf)

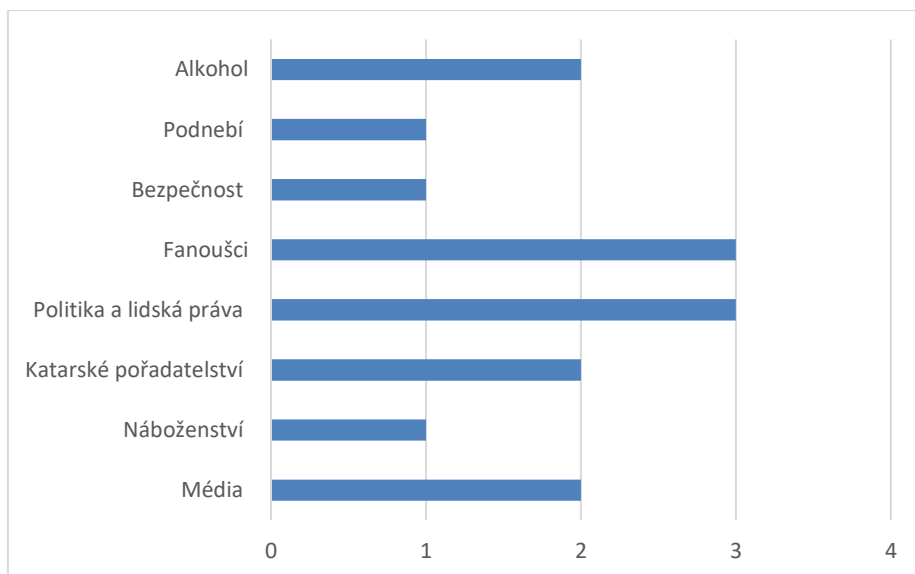
Příloha č. 6: Časový poměr nesportovních témat na TV Nova (graf)

Přílohy

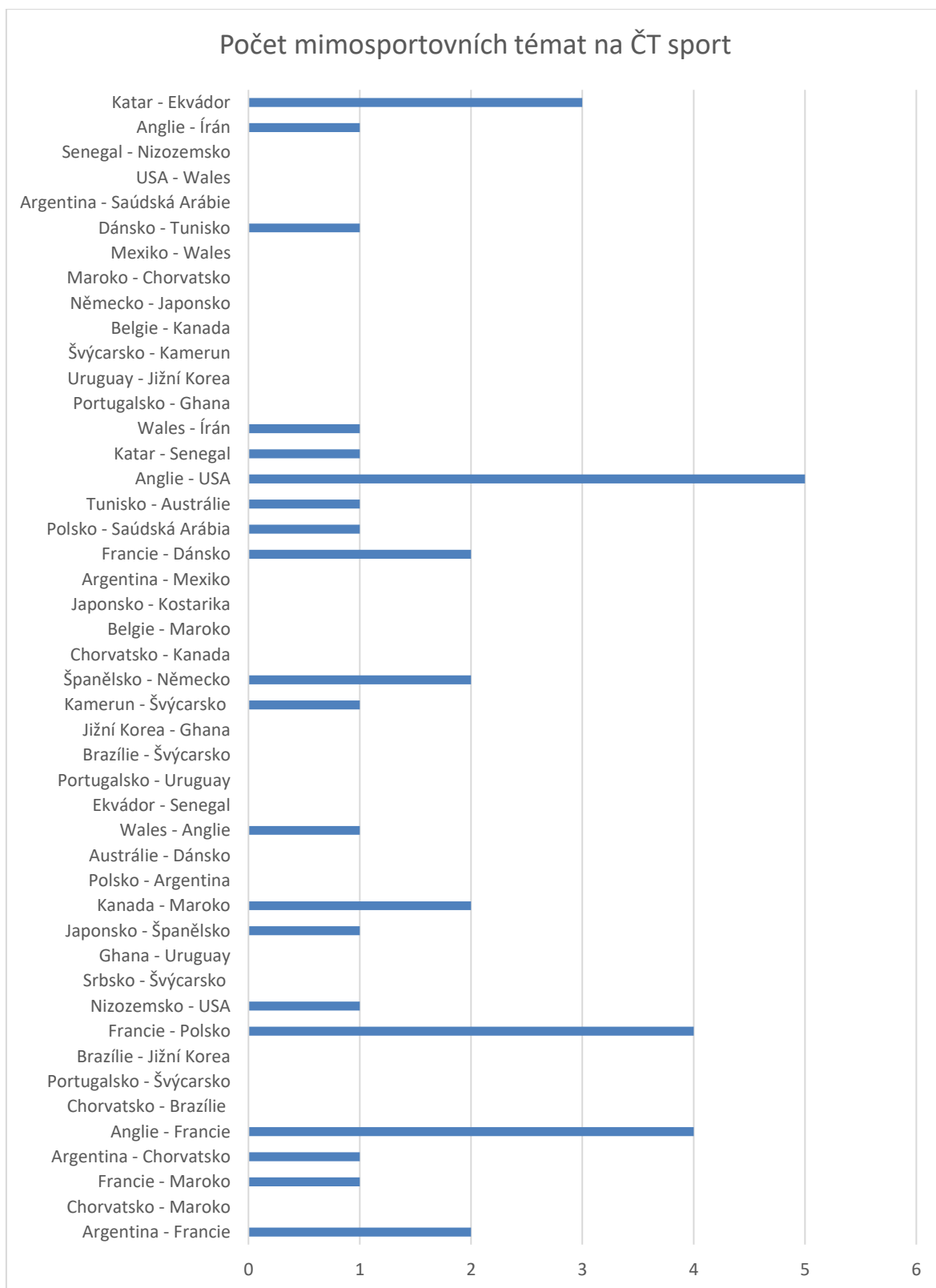
Příloha č. 1: Zastoupení jednotlivých témat na ČT sport (graf)

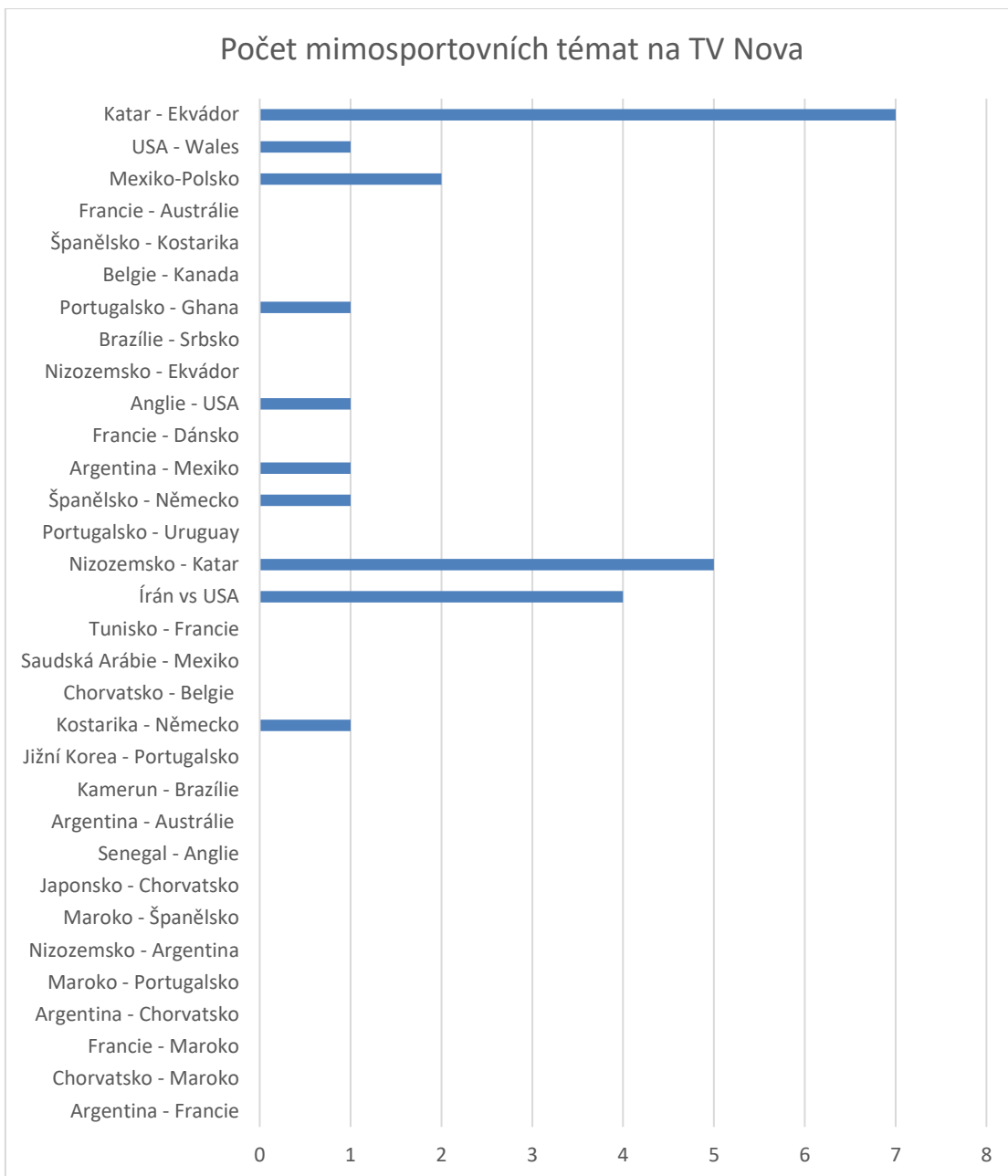
Příloha č. 2: Zastoupení jednotlivých témat na TV Nova (graf)

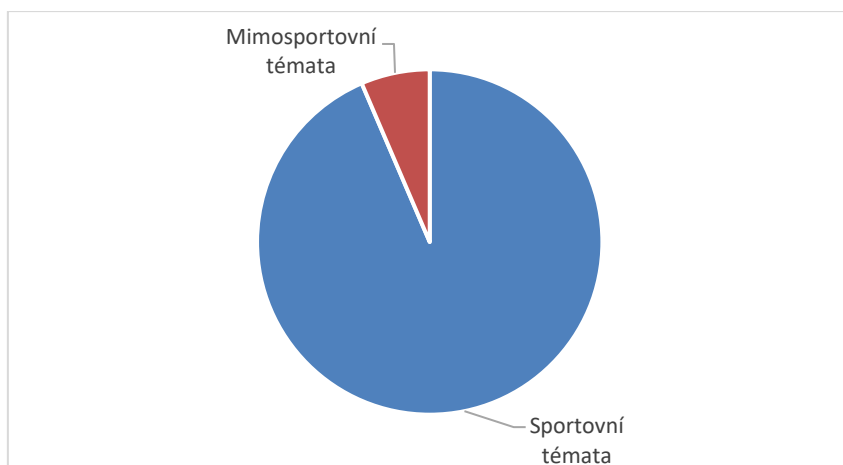
Příloha č. 3: Počet mimosportovních témat ve studiích ČT sport (graf)

Příloha č. 4: Počet mimosportovních témat ve studiích TV Nova (graf)

Příloha č. 5: Časový poměr nespportovních témat na ČT sport (graf)

Příloha č. 6: Časový poměr nespportovních témat na TV Nova (graf)

